

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОНТРОЛЬ І РЕВІЗІЯ"
для студентів напряму підготовки
6.030509 "Облік і аудит"
усіх форм навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015

Затверджено на засіданні кафедри контролю і аудиту.
Протокол № 5а від 22.12.2014 р.

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: Дікань Л. В.
Кожушко О. В.
Кривцова Т. О.

Р 58 Робоча програма навчальної дисципліни "Контроль і ревізія" для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" усіх форм навчання : [Електронне видання] / уклад. Л. В. Дікань, О. В. Кожушко, Т. О. Кривцова. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 86 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, семінарських та практичних занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), критерії оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" усіх форм навчання.

Вступ

У сучасних економічних умовах особливої ваги набувають питання вдосконалення управління, однією з найважливіших функцій якого є контроль. З іншого боку, контроль необхідно розглядати і як певний вид людської діяльності з характерними для неї формами, засобами і методами.

Контроль – не самоціль, але він стає основним джерелом інформації для виявлення причин порушень, що виникають у процесі управління, у справі забезпечення збереження власності підприємств, раціонального використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, а також попередження невиробничих витрат, розкрадання та псування цінностей, а також дієвим засобом впливу для прийняття рішень щодо запобігання тим чи іншим порушенням.

Важливість порушення будь-яких питань стосовно ревізії обумовлено й необхідністю розробки стратегії розвитку загальної системи контролю і, зокрема, державного фінансового контролю, оскільки сьогодні практично відсутні єдині нормативно-правові та методологічні основи його здійснення, правові механізми взаємодії і чітке розмежування функцій та повноважень контрольних органів щодо попередження, виявлення та усунення фінансових правопорушень різних рівнів. Підвищення дієвості та ефективності контролю, посилення його профілактичної спрямованості та підготовки кадрів постають ключовими питаннями такої стратегії. Усе це обумовлює необхідність вивчення навчальної дисципліни "Контроль і ревізія".

Навчальна дисципліна "Контроль і ревізія" є варіативною навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" для всіх форм навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	За вибором	
Змістових модулів – 2	Напрямок підготовки: 6.030509 "Облік і аудит"	Рік підготовки	
Загальна кількість годин для денної форми навчання – 144		3-й	5-й
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 56; самостійної роботи студента – 88		6-й	10-й
	Лекції		
	28 год	20 год	
	Практичні, семінарські		
	28 год	16 год	
	Самостійна робота		
88 год	180 год		
Вид контролю			
Диференційований залік			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

- для денної форми навчання – 63 %;
- для заочної форми навчання – 20 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань і навичок з теорії та практики контрольно-ревізійної діяльності.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- засвоєння студентами теоретичних основ контролю;
- оволодіння знаннями з конкретних форм організації контрольних заходів; вивчення сучасних методів та спеціальних прийомів контролю.

"Контроль і ревізія" – навчальна дисципліна про принципи і методи вивчення законності, достовірності та економічної доцільності господарських і фінансових операцій і процесів на підприємствах, організаціях та установах державної форми власності на основі використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої економічної інформації в поєднанні з дослідженням фактичного стану об'єктів контролю.

Об'єктом навчальної дисципліни є процеси спостереження за фактичним станом об'єктів контролю і перевірки використання облікової, звітної, планової (нормативної) та іншої економічної інформації.

Предметом навчальної дисципліни є система економічних відносин на макро- і мікрорівнях із приводу систематичного спостереження і перевірки ходу функціонування суспільного, виробничого або іншого процесу відповідно до конституційних норм і законодавчого регулювання.

Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає набувши певних знань, навичок з інших галузей науки та виробничої практики. Перш за все це стосується дисциплін загальноекономічного циклу, таких, як: "Політекономія", "Макроекономіка", "Мікроекономіка", "Фінанси". Крім того, потрібні досконалі знання зі спеціальних дисциплін: "Бухгалтерський облік (загальна теорія)", "Фінансовий облік", "Аналіз господарської діяльності", "Господарське право". У свою чергу, знання з даної навчальної дисципліни забезпечують успішне засвоєння таких навчальних дисциплін, як: "Аудит", "Організація і методика аудиту" "Контроль у бюджетних установах", "Судово-економічна експертиза", "Державний аудит", "Фінансово-господарський контроль", "Перевірка державних закупівель" тощо.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

сутність контрольно-ревізійної діяльності, її значення, напрямки розвитку в сучасних умовах економіки України;

поняття: ревізія, інспектування, контрольно-ревізійний процес, контрольно-ревізійна діяльність;

задачі контролю як функції управління в сучасних умовах;

сутність та зміст економічного контролю;

контрольно-ревізійний процес і склад робіт, які виконуються на кожному з його етапів;

вироблені наукою і практичною діяльністю основні принципи й підходи до організації контрольно-ревізійної діяльності;

історію розвитку системи економічного контролю в Україні для більш глибокого розуміння її цілей, задач і функцій;

класифікацію фінансового контролю;

сутність понять "державний фінансовий аудит" та "перевірка державних закупівель";

класифікацію державного фінансового аудиту;

суб'єкти державного фінансового аудиту;

функції органів державного контролю, їх права, обов'язки і відповідальність;

нормативно-правову базу, що регламентує діяльність органів державного економічного контролю;

основні принципи планування й організації контрольної-ревізійної діяльності, ревізій, перевірок;

права, обов'язки і відповідальність контролерів-ревізорів, органів контролю, суб'єктів господарювання;

нормативно-правову базу, що регламентує діяльність системи органів державного економічного контролю, ревізорів-контролерів;

систему державного контролю;

вплив системи державного економічного контролю на розвиток економіки України;

завдання, джерела інформації, методичні рекомендації з проведення ревізії дотримання касової дисципліни підприємств та організацій, грошових коштів у касі, операцій із грошовими коштами на рахунках у банку та операцій з цінними паперами;

завдання, джерела інформації, методичні рекомендації з проведення ревізії розрахунків з підзвітними особами, постачальниками, покупцями та замовниками;

завдання, джерела інформації, методичні рекомендації з проведення ревізії розрахунків по претензіях та відшкодуванню матеріальних збитків;

завдання, джерела інформації, методичні рекомендації з проведення ревізії основних засобів та нематеріальних активів;

завдання, джерела інформації, нормативні акти, методику проведення ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями;

мету, завдання, джерела інформації, нормативні акти, основні етапи й порядок здійснення ревізії праці й заробітної плати;

завдання, джерела інформації, нормативні акти, методику проведення ревізії виробництва та реалізації промислової продукції;

мету, завдання, джерела інформації, нормативні акти, особливості проведення та порядок здійснення ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства;

мету, завдання, джерела інформації, нормативні акти, методика проведення ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності;

основні принципи систематизації й узагальнення матеріалів ревізій і перевірок, складання актів ревізій і перевірок, реалізації матеріалів контролю;

основні принципи організації внутрішньогосподарського контролю;

уміти:

брати участь у підготовці даних для складання планів перевірок на певний період;

організувати та планувати контрольню-ревізійну роботу щодо перевірок діяльності суб'єктів господарювання;

відбирати найбільш сучасні й ефективні форми, способи й методи контролю у ході організації контрольного процесу;

перевіряти правильність складання, затвердження і виконання кошторису бюджетної установи та правильність внесення змін до кошторису і плану асигнувань бюджетної установи;

здійснювати ревізію грошових коштів, розрахунків та кредитних операцій підприємств та бюджетних установ;

проводити ревізію операцій з основними засобами і нематеріальними активами підприємств та бюджетних установ;

перевіряти правильність та законність здійснення операцій з товарно-матеріальними цінностями;

здійснювати ревізійні дії щодо виробництва та реалізації промислової продукції;

здійснювати перевірку дотримання штатної дисципліни та правильності розрахунків з оплати праці;

перевіряти правильність визначення фінансових результатів від різних видів діяльності, розподілу прибутку та оцінювати формування і зміни резервного та інших видів капіталу;

узагальнювати й обробляти інформацію про фінансово-господарську діяльність об'єктів контролю;

аналізувати причини порушень підприємствами, бюджетними та фінансово-кредитними установами чинного законодавства;

відобразити виявлені під час перевірок недоліки у робочих зошитах (журналах);

складати акти за результатами перевірок та оформлювати додатки до них;

здійснювати підготовку висновків і пропозицій за результатами контролю;

контролювати виконання прийнятих за результатами перевірок рішень;

складати за наслідками ревізії акти та розрахунки фінансових санкцій за порушення чинного законодавства;

аналізувати причини порушень чинного законодавства;

вносити пропозиції щодо реалізації матеріалів ревізії;

розробляти заходи щодо впровадження більш ефективних форм організації та проведення ревізій.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
КіР* 1	Визначати особливості здійснення економічного контролю в Україні та за її межами	Проводити порівняльний аналіз контрольно-ревізійної роботи на теренах України та за кордоном
		Проводити аналіз діючого нормативно-правового забезпечення контролю в Україні
		Визначати найбільш сучасні й ефективні форми контролю під час організації контрольного процесу
		Визначати мету, завдання, предмет та об'єкти контролю
КіР 2	Здійснювати організацію контрольно-ревізійної діяльності	Визначати права, обов'язки та відповідальність суб'єктів контролю
		Проводити планування контрольно-ревізійної діяльності
		Застосовувати доцільні методи та прийоми під час проведення контрольно-ревізійних дій
		Здійснювати узагальнення результатів контрольно-ревізійної діяльності
		Проводити оцінки результатів та виявляти причини порушень підприємствами, бюджетними та фінансово-кредитними установами чинного законодавства
		Розробляти рекомендації за результатами контролю

1	2	3
КіР 3	Здійснювати ревізію діяльності підприємств, установ та організацій	Визначати особливості контрольно-ревізійної діяльності у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах
		Здійснювати ревізію касових і банківських операцій
		Проводити ревізію розрахунків
		Здійснювати ревізію операцій з товарно-матеріальними цінностями
		Визначати технологію ревізії праці та її оплати
		Проводити ревізію виробництва та реалізації промислової продукції
		Проводити ревізію результатів діяльності та власного капіталу підприємства
		Здійснювати ревізію стану бухгалтерського обліку, звітності та внутрішньогосподарського контролю
КіР – контроль і ревізія		

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи економічного контролю та організація контрольно-ревізійного процесу

Тема 1. Становлення та розвиток контролю

1.1. Основні історичні віхи розвитку контролю.

Прояви контролю у матріархаті та патріархаті. Контроль за рабовласницького устрою. Контроль за феодального устрою. Розвиток контролю у напрямку прийняття спеціальних законів.

1.2. Еволюція контролю на теренах України.

Взаємозв'язок історії контролю та розбудови державності в Україні. Розвиток контролю під час входу України до складу царської Росії. Основи вежі розвитку контролю у період радянської влади. Етапи становлення контролю на теренах незалежної України.

1.3. Основні вежі розвитку органів контрольної-ревізійної роботи у зарубіжних країнах.

Найстаріші згадки про впровадження організаційно-контрольної роботи. Прототипи сучасних органів контролю. Організаційні форми розвитку контролю у ХХ столітті.

1.4. Правова основа та організаційні схеми контролю в зарубіжних країнах.

Сучасні погляди на організацію контрольної-ревізійної роботи у зарубіжних країнах. Органи контролю у зарубіжних країнах.

1.5. Організація контрольної-ревізійної роботи в окремих країнах.

Особливості організації контрольної-ревізійної роботи в зарубіжних країнах.

Тема 2. Сутність та зміст контролю

2.1. Необхідність, місце та значення контролю в сучасних умовах.

Фактори, що обумовлюють необхідність контролю. Місце, роль та значення контролю на сучасному етапі розвитку економіки.

2.2. Визначення поняття "контроль".

Зміст контролю. Контроль як економічна категорія.

2.3. Контроль як функція управління.

Зміст управлінського контролю. Підсистеми контролю в управлінні.

Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю

3.1. Економічний контроль та його зміст.

Сутність економічного контролю. Різновиди економічного контролю. Основні завдання та функції економічного контролю. Предмет та об'єкт економічного контролю. Методологія контролю. Спеціальні методи економічного контролю. Прийоми контролю. Основні принципи контролю. Рівнево-організаційні форми економічного контролю в Україні.

3.2. Державні органи економічного контролю в Україні.

Органи законодавчої влади державного економічного контролю. Органи виконавчої влади державного економічного контролю. Судові органи державного економічного контролю. Органи місцевого самоврядування державного економічного контролю. Спеціальні органи державного економічного контролю.

Тема 4. Класифікація фінансового контролю

4.1. Фінансовий контроль як складова економічного контролю.

Фінансовий контроль: сутність і зміст. Об'єкт фінансового контролю. Рівні фінансового контролю. Класифікаційні ознаки фінансового контролю. Фінансовий контроль та стадії суспільного відтворення.

4.2. Державний фінансовий контроль.

Державний фінансовий контроль. Суб'єкти державного фінансового контролю. Форми державного фінансового контролю. Державний фінансовий аудит. Перевірка державних закупівель та її суб'єкти. Інспектування в формі ревізії.

4.3. Незалежний фінансовий контроль.

Сутність аудиту. Суб'єкти аудиту в Україні.

4.4. Податковий контроль.

Сутність податкового контролю. Суб'єкти податкового контролю: їх права, обов'язки та повноваження. Види податкових перевірок.

4.5. Бюджетний контроль.

Сутність бюджетного контролю, форми його здійснення та суб'єкти проведення.

4.6. Казначейський контроль.

Сутність та основні напрями здійснення казначейського контролю. Державне казначейське управління: історія створення, права, обов'язки та структура. Основні етапи казначейського контролю.

4.7. Контроль і аудит у банках.

Сутність банківського аудиту, форми його здійснення та суб'єкти проведення. Внутрішній банківський контроль. Аудит у банках.

Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст

5.1. Визначення поняття "державний фінансовий аудит".

Підходи до визначення поняття "державний фінансовий аудит" у спеціальній економічній літературі.

5.2. Нормативно-правове забезпечення державного фінансового аудиту.

Рівні нормативно-правового забезпечення державного фінансового аудиту. Основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення державного фінансового аудиту.

5.3. Класифікація державного фінансового аудиту.

Класифікаційні ознаки державного фінансового аудиту. Форми державного фінансового аудиту.

5.4. Суб'єкти державного фінансового аудиту.

Державна фінансова інспекція. Рахункова палата.

Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту

6.1. Визначення поняття "перевірки державних закупівель".

Підходи до визначення поняття "перевірка державних закупівель" в спеціальній економічній літературі.

6.2. Нормативно-правове забезпечення перевірки державних закупівель.

Основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення перевірки державних закупівель.

6.3. Права та повноваження ДФІ як суб'єкта перевірки державних закупівель.

Права та повноваження ДФІ як суб'єкта перевірки державних закупівель.

Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст

7.1. Визначення поняття "ревізія".

Підходи до визначення поняття "ревізія" в спеціальній економічній літературі. Інспектування: поняття та зміст. Відмінні риси між ревізією та інспектуванням.

7.2. Предмет, об'єкт та суб'єкти ревізії.

Предмет ревізії. Завдання ревізії на теоретичному і практичному рівнях. Об'єкти ревізії. Суб'єкти ревізії.

7.3. Мета, завдання, функції та принципи ревізії.

Мета ревізії. Завдання ревізії. Функції ревізії. Принципи ревізії.

7.4. Зміст та класифікація ревізій.

Класифікаційні ознаки ревізій. Класифікація ревізій за певними ознаками.

Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності

8.1. Зміст контрольно-ревізійної діяльності.

Контрольно-ревізійна процедура. Контрольно-ревізійний процес. Суб'єкти контрольно-ревізійної діяльності. Учасники ревізії. Контрольно-ревізійні дії. Ревізійні операції. Засоби контрольно-ревізійної діяльності. Способи контрольно-ревізійної діяльності. Результат контрольно-ревізійних дій.

8.2. Стадії контрольно-ревізійного процесу.

Організаційна стадія контрольно-ревізійного процесу. Дослідна стадія контрольно-ревізійного процесу. Стадія узагальнення та реалізації результатів контрольно-ревізійного процесу.

8.3. Планування контрольно-ревізійної діяльності. Види планів ревізії.

Періодичність у плануванні контрольно-ревізійної діяльності. Структура плану контрольно-ревізійної діяльності. Принцип планування контрольно-ревізійної діяльності. Види планів.

8.4. Права, обов'язки та відповідальність контролерів-ревізорів.

Права та обов'язки контролерів-ревізорів, їх відповідальність.

8.5. Документи як об'єкт дослідження в ревізії.

Поняття "документ". Класифікація документів. Доброякісні та недоброякісні документи. Підробка. Істина в ревізії.

8.6. Способи перевірки документів.

Хронологічна та систематизована, комбінована та вибіркова перевірки.

8.7. Узагальнення результатів контролю та їх реалізація.

Проміжний акт. Загальний акт. Структура актів.

Змістовий модуль 2

Методичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організацій

Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах

9.1. Статус бюджетної установи як підконтрольного об'єкта.

Поняття бюджетної установи. Мета діяльності. Бюджетна установа як об'єкт ревізії.

9.2. Особливості проведення ревізії в бюджетній установі, організації.

Загальні положення ревізії в бюджетних установах. Особливості перевірок бюджетних установ.

9.3. Статус промислового підприємства як підконтрольного об'єкта.

Поняття промислового підприємства. Мета діяльності промислових підприємств. Об'єкти ревізії на промислових підприємствах.

9.4. Особливості проведення ревізії на промисловому підприємстві.
Загальні положення ревізії на промислових підприємствах. Особливості перевірок промислових підприємств.

Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій

10.1. Завдання, джерела інформації, нормативні акти і напрями ревізії.

Мета та завдання ревізії касових і банківських операцій. Джерела інформації та напрями контролю.

10.2. Контроль дотримання касової дисципліни.

Ліміт залишку готівки в касі. Ревізія використання підзвітних сум. Порядок отримання готівки в банку. Контроль збереження готівки в касі.

10.3. Ревізія грошових коштів у касі, її завдання та порядок проведення.

Етапи проведення ревізії грошових коштів у касі. Мета та завдання.

10.4. Ревізія операцій із грошовими коштами на рахунках у банку.

Ревізія достовірності і повноти виписок банку, обґрунтованості витрат на відповідних рахунках. Контроль операцій із валютою.

10.5. Ревізія операцій із цінними паперами.

Завдання, об'єкти, послідовність проведення ревізії.

Тема 11. Ревізія розрахунків

11.1. Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми контролю розрахунків.

Мета та завдання ревізії розрахунків. Об'єкти контролю. Джерела інформації та методи здійснення.

11.2. Ревізія розрахунків із підзвітними особами.

Дотримання правил видачі авансів, доцільності і правомірності витрат на відрядження, господарські видатки.

11.3. Контроль розрахунків із постачальниками за товарно-матеріальні цінності, роботи (послуги).

Викриття можливих фактів зловживань. Реальність заборгованості.

11.4. Ревізія розрахунків із покупцями і замовниками.

Мета, завдання ревізії. Джерела інформації, методи та напрями.

11.5. Ревізія розрахунків за претензіями та відшкодуванням матеріальних збитків.

Поняття претензії. Напрями та методи ревізії.

Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів

12.1. Завдання, методи та послідовність проведення ревізії основних засобів.

Мета та завдання ревізії основних засобів. Джерела інформації та методи ревізії. Етапи здійснення перевірок.

12.2. Ревізія стану збереження основних засобів.

Документальна ревізія операцій із надходження і вибуття основних засобів. Контроль достовірності формування первісної вартості основних засобів.

12.3. Ревізія витрат на ремонт або поліпшення основних засобів.

Етапи та джерела інформації у ході перевірки.

12.4. Ревізія правильності нарахування амортизаційних відрахувань.

Основні етапи ревізії. Джерела інформації. Типові порушення. Законодавче регулювання.

12.5. Ревізія нематеріальних активів.

Обґрунтованість складу нематеріальних активів, що внесені засновниками до статутного фонду; операції з надходження і вибуття нематеріальних активів; нарахування амортизації.

Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями

13.1. Завдання, джерела інформації, нормативні акти і напрями контролю.

Мета та завдання ревізії. Джерела інформації. Напрями контролю операцій з ТМЦ. Законодавче регулювання таких перевірок.

13.2. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей, сировини та готової промислової продукції.

Порядок проведення інвентаризації.

Порядок регулювання інвентаризаційних різниць.

13.3. Ревізія збереження матеріальних цінностей, стану складського господарства.

Мета та завдання ревізії. Джерела інформації. Напрями контролю.

Можливі порушення в складському обліку матеріальних цінностей.

13.4. Ревізія надходження й оприбуткування матеріальних цінностей.

Складання інвентаризаційної відомості матеріальних цінностей в дорозі.

13.5. Ревізія операцій, пов'язаних із вибуттям матеріальних цінностей.

Порядок ревізії операцій з вибуття ТМЦ. Джерела інформації під час такої перевірки.

13.6. Ревізія використання сировини і матеріалів на виробництві.

Норми витрат сировини, основних і допоміжних матеріалів. Напрями контролю фактичного використання сировини і матеріалів.

13.7. Особливості ревізії малоцінних швидкозношуваних предметів.

Тема 14. Ревізія праці та її оплати

14.1. Завдання, джерела інформації, нормативні акти і напрями ревізії.

Мета та завдання ревізії. Джерела інформації. Напрями контролю. Законодавче регулювання таких перевірок.

14.2. Контроль обліку особового складу.

Стан трудової дисципліни і дотримання трудового законодавства.

14.3. Ревізія розрахунків із оплати праці.

Стан розрахунків із працівниками, нарахування заробітної плати, утримання із заробітної плати, достовірність і правильність ведення первинного обліку.

14.4. Ревізія розрахунків за страхуванням.

Напрями розрахунків підприємств з органами страхування. Джерела інформації та напрями перевірок.

Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції

15.1. Завдання, джерела інформації, нормативні акти і напрями контролю.

Мета та завдання ревізії. Джерела інформації. Напрями контролю. Законодавче регулювання таких перевірок.

15.2. Ревізія виконання виробничої програми.

Аналіз ритмічності виробництва. Ревізія повноти оприбуткування промислової продукції.

15.3. Обґрунтованість включення до складу собівартості витрат на виробництво.

Ревізія витрат за їх елементами. Особливості ревізії загально-виробничих і адміністративних витрат.

15.4. Контроль правильності визначення фактичної собівартості готової продукції, робіт (послуг).

Правила визначення собівартості. Напрями ревізії правильності визначення собівартості.

15.5. Ревізія незавершеного виробництва у промисловості.

Ревізія проведених інвентаризацій незавершеного виробництва.

15.6. Ревізія операцій із реалізації готової продукції.

Мета і завдання ревізії. Джерела інформації та методи її здійснення.

Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства

16.1. Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми контролю.

Мета і завдання ревізії. Об'єкти та джерела інформації під час ревізії.

16.2. Ревізія правильності оцінки отриманих доходів і визначення прибутку (збитку) за видами діяльності.

Ревізія надзвичайних доходів і витрат. Формування чистого прибутку (збитку).

16.3. Контроль фінансового стану підприємства.

Застосування розрахунково-аналітичних методів контролю. Ревізія платоспроможності підприємства. Ліквідність балансу. Структура джерел коштів.

16.4. Ревізія операцій із формування та зміни статутного капіталу.

Ревізія формування і зміни резервного та інших видів капіталу.

Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності

17.1. Завдання, джерела інформації, нормативні акти і напрямки ревізії.

Мета та завдання ревізії. Джерела інформації. Напрями контролю. Законодавче регулювання такої ревізії.

17.2. Ревізія організації облікової роботи в бухгалтерії.

Необхідні умови чіткої організації обліку. Ревізія стану звітної дисципліни.

17.3. Перевірка відповідності синтетичного та аналітичного обліку.

Методика ведення облікових реєстрів. Первинний облік і стан контролю матеріального обліку у матеріально відповідальних осіб.

17.4. Ревізія достовірності бухгалтерської (фінансової) звітності.

Відповідність даних звітності даним бухгалтерського обліку.

17.5. Ревізія стану внутрішньогосподарського контролю.

Внутрішньогосподарський контроль. Сутність, завдання та вимоги до організації. Напрями ревізії.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання навчальної роботи.

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни "Контроль і ревізія" здійснюється у таких формах: лекційні, семінарські та практичні заняття; самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни "Контроль і ревізія"

Назва змістових модулів та тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекційні	практичні	Самостійна робота		лекційні	практичні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного контролю та організація контрольно-ревізійного процесу								
Тема 1. Становлення та розвиток контролю	5	1	1	3	11,5	1	0,5	10
Тема 2. Сутність та зміст контролю	5	1	1	3	11,5	1	0,5	10
Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю	5	1	1	3	12	1	1	10
Тема 4. Класифікація фінансового контролю	5	1	1	3	12	1	1	10
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту	11	2	2	7	12	1	1	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності	10	2	2	6	12	1	1	10
Разом годин за модулем 1	61	12	12	37	95	8	7	98
Змістовий модуль 2. Методичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організацій								
Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах	11	2	2	7	22	1	1	20
Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій	5	1	1	3	13	2	1	10
Тема 11. Ревізія розрахунків	5	1	1	3	12	1	1	10
Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів	10	2	2	6	13	2	1	10
Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями	11	2	2	7	13	2	1	10
Тема 14. Ревізія праці та її оплати	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства	11	2	2	7	12	1	1	10
Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності	10	2	2	6	12	1	1	10
Разом годин за модулем 2	83	16	16	51	121	12	9	180
Усього годин	144	28	28	88	216	20	16	180

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо.

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного контролю та організація контрольно-ревізійного процесу			
Тема 1. Становлення та розвиток контролю	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Проблемні питання становлення і розвитку контролю в Україні та за її межами"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає значення вивчення історичних аспектів розвитку контролю? 2. Які основні важелі впливу на розвиток контролю з огляду на його історичні аспекти розвитку? 3. Які історичні особливості суспільства вплинули на розвиток контролю? 4. Перелічіть основні функції контролю за радянських часів. 5. Визначте основні етапи розвитку системи контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні. 6. На чому базується вибір моделі організації контрольно-ревізійної роботи у різних країнах? 7. Які положення розвитку державного контролю зазначено у Лімській декларації? 8. Визначте принципи контролю незалежних державних органів контролю відповідно до Лімської декларації. 9. Які організаційні схеми контролю застосовуються в зарубіжних країнах? 10. Наведіть особливості контролю в зарубіжних країнах 	1	<p>Основна: [1 – 5; 11; 13].</p> <p>Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]</p>
Тема 2. Сутність та зміст контролю	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Сутність та зміст контролю: дискусійні питання"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте місце та значення контролю в сучасних умовах. 2. Наведіть поняття "контроль". 3. Перелічіть основні різновиди контролю як функції системи управління суспільними процесами. 4. Назвіть основні цілі контролю як функції управління на підприємстві 	1	<p>Основна: [1 – 5; 11; 13].</p> <p>Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]</p>

1	2	3	4
Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю	<p align="center"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Економічний контроль в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте сутність економічного контролю. 2. Перелічіть завдання та функції економічного контролю. 3. Визначте види економічного контролю. 4. Дайте визначення методології контролю. 5. Наведіть прийоми та спеціальні методи економічного контролю. 6. Які існують принципи контролю? 7. Визначте рівнево-організаційні форми економічного контролю. 8. Які існують державні органи економічного контролю в Україні? 	1	<p>Основна: [1 – 5; 11; 13].</p> <p>Додаткова: [17; 20 – 24; 30; 41; 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69].</p>
Тема 4. Класифікація фінансового контролю	<p align="center"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Зміст фінансового контролю як складової економічного"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вкажіть основні завдання та функції фінансового контролю. 2. Перелічіть основні класифікаційні ознаки економічного контролю. 3. Дайте визначення фінансового контролю. 4. Що розуміється під об'єктом фінансового контролю? 5. Визначте різновиди фінансового контролю. 6. Які елементи включає система фінансового контролю в країнах з розвинутою ринковою економікою? 7. Чи змінюється предмет фінансового контролю залежно від стадії суспільного відтворення? 8. Визначте поняття державного фінансового контролю. 9. Перелічіть суб'єкти державного фінансового контролю. 10. Які існують форми державного фінансового контролю? 11. Розкрийте сутність аудиту як незалежного фінансового контролю. 12. Визначте сутність податкового контролю та вкажіть види податкових перевірок. 13. Дайте визначення поняття "казначейський контроль" та назвіть основні напрями його здійснення. 14. Охарактеризуйте сутність банківського аудиту, форми його здійснення та суб'єкти проведення 	1	<p>Основна: [1 – 5; 8; 10; 13].</p> <p>Додаткова: [17 – 19; 24; 27; 30; 36; 40; 41; 45 – 47].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 50; 59; 65; 68; 69; 70]</p>

1	2	3	4
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Сучасний стан та тенденції розвитку державного фінансового аудиту в Україні та світі"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення поняття "державний фінансовий аудит". 2. Назвіть основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення державного фінансового аудиту. 3. Розкрийте види державного фінансового аудиту. 4. Визначте суб'єктів державного фінансового аудиту, їх права та повноваження в Україні та світі 	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10; 13].</p> <p>Додаткова: [17 – 19; 24; 27; 30; 40; 41; 45 – 47].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 50; 59; 65; 68 – 70]</p>
Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Проблемні питання розвитку перевірки державних закупівель в Україні"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте поняття "перевірка державних закупівель". 2. Перелічіть основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення перевірки державних закупівель. 3. Розкрийте права та повноваження Державної фінансової інспекції як суб'єкта перевірки державних закупівель. 4. Визначте основні проблемні питання розвитку перевірки державних закупівель та шляхи їх вирішення 	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [21; 17; 18; 19; 24; 27; 30; 40; 41; 45 – 47].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]</p>
Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Необхідність та значення ревізії в ринковій економіці"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть поняття ревізії та визначте її сутність. 2. Дайте визначення предмета та об'єкта ревізії. 3. Перелічіть функції ревізії. 4. Перелічіть принципи ревізії. 5. Наведіть класифікацію ознак ревізії. 6. Визначте завдання ревізії в сучасних умовах господарювання 	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [17; 18; 21; 27; 30; 38; 41; 45 – 47].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]</p>

1	2	3	4
Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності	<p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття</i> <i>"Сучасний стан організацій контрольно-ревізійної діяльності в Україні"</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення контрольно-ревізійної діяльності та процедури. 2. Дайте визначення контрольно-ревізійного процесу та організації контрольно-ревізійної діяльності. 3. Визначте стадії контрольно-ревізійного процесу. 4. Перелічіть складові плану контрольно-ревізійної діяльності. 5. Перелічіть принципи планування контрольно-ревізійної діяльності. 6. Наведіть види планів у ревізії. 7. Наведіть класифікаційні ознаки документів у ревізії. 8. Наведіть класифікаційні ознаки недоброякісних документів. 9. Перелічіть ознаки підробки документів. 10. Визначте особливості процесу пізнання в ревізії. 11. Які бувають різновиди актів узагальнення результатів контролю. 12. Охарактеризуйте права та обов'язки контролерів-ревізорів, їх відповідальність 	2	<p>Основна [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова [15; 17; 18; 19 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 67].</p>
Разом годин за модулями		12	

Підсумкові бали за кожне семінарське завдання виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових балів із даної навчальної дисципліни.

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх

практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями) та навчальні завдання практичних занять	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 2. Методичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організацій	<p><i>Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах.</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Визначити суть порушень за операціями та методичні прийоми, джерела інформації для контролю.</p> <p><i>Завдання 2.</i> За порушеннями і недоліками, виявленими в ситуаційній задачі, зробити відповідні записи в журналі ревізора.</p> <p><i>Завдання 3.</i> Скласти розділ акта ревізії з виконання кошторису бюджетної установи</p>	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13],</p> <p>Додаткова: [15; 17; 18; 19 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]</p>
	<p><i>Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій, викладених у навчальних завданнях.</p> <p><i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію.</p> <p><i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії</p>	1	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [17 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси [48; 55; 63; 66; 68]</p>

1	2	3	4
	<p><i>Тема 11. Ревізія розрахунків</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій, викладених у навчальних завданнях.</p> <p><i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію.</p> <p><i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Розрахункові і кредитні операції")</p>	1	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [15; 17; 18; 19 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]</p>
	<p><i>Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити правильність документального оформлення та обліку операцій з основними нематеріальними активами.</p> <p><i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію.</p> <p><i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Основні засоби і нематеріальні активи")</p>	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [15; 17; 18; 19 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]</p>
	<p><i>Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення операцій із запасами та правильність відображення їх в обліку.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Зробити висновки щодо якості проведених інвентаризацій матеріальних цінностей і відображення в обліку їхніх результатів</p>	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [15; 17 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]</p>

1	2	3	4
	<p><i>Завдання 3.</i> Відобразити в журналі ревізор виявлені факти порушень чинного порядку обліку матеріальних цінностей.</p> <p><i>Завдання 4.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Запаси")</p>		
	<p><i>Тема 14. Ревізія праці та її оплати</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій.</p> <p><i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень.</p> <p><i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Розрахункові і кредитні операції")</p>	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [15; 17 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]</p>
	<p><i>Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити правильність розрахунків за наведеними операціями.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Перевірити відповідність обліку реалізації продукції чинному законодавству.</p> <p><i>Завдання 3.</i> За виявленими фактами порушень вимог нормативних актів зробити записи в журналі ревізора.</p> <p><i>Завдання 4.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділах "Основна діяльність підприємства (організації)", "Доходи і витрати діяльності. Фінансові результати підприємства (організації)")</p>	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [15; 17; 18; 19 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45].</p> <p>Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]</p>
	<p><i>Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Перевірити законність і правильність відображення в обліку операцій з формування, руху і використання чистого прибутку та інших елементів власного капіталу</p>	2	<p>Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13].</p> <p>Додаткова: [15; 17 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45]</p>

1	2	3	4
	<p><i>Завдання 2.</i> Відобразити в журналі ревізора виявлені факти порушень чинного законодавства за операціями.</p> <p><i>Завдання 3.</i> Узагальнити виявлені порушення та недоліки в загальному акті ревізії (у розділах "Доходи і витрати діяльності. Фінансові результати підприємства (організації)")</p>		Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]
	<p><i>Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності</i></p> <p><i>Завдання 1.</i> Оцінити стан обліку, внутрішньогосподарського контролю та достовірності звітності.</p> <p><i>Завдання 2.</i> Виявити недоліки в роботі бухгалтерії підприємства, узагальнити їх у загальному акті ревізії (у розділі "Стан обліку, внутрішньогосподарського контролю і звітності") та розробити заходи для оптимізації праці в бухгалтерії підприємства</p>	2	Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13]. Додаткова: [15; 17 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45]. Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]
Разом годин за модулями		16	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 2

Теоретичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організацій

Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах

Рівень 1. Ревізори КРУ здійснювали комплексну ревізію фінансово-господарської діяльності ДП "Завод "Електроважмаш". У ході ревізії виникла необхідність перевірки документів з обмеженим доступом. Встановити, чи є у ревізорів право на дослідження таких документів та чи зобов'язані посадові особи підприємства надавати такі документи.

Рівень 2. Бригада ревізорів КРУ розпочинає перевірку міської лікарні. Перед початком перевірки вони зустрілися з керівниками лікарні, та представили тільки програму ревізії. Проаналізувати дану ситуацію з погляду обов'язків ревізорів щодо координації дій з працівниками об'єкта перевірки.

Рівень 3. Визначити завдання ревізії в бюджетній установі та на промисловому підприємстві, порівняти їх. Відзначити особливості. Зробити висновки. Результат оформити в табличному вигляді.

Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій

Рівень 1. Необхідно зазначити, якими прийомами ви будете користуватися, щоб виявити порушення в даному випадку; встановити, які нормативні документи порушено в даній ситуації.

Дані для виконання:

Згідно з касовими звітами міської лікарні № 18 5-го серпня цього року отримано за чеком № 398017 для виплати заробітної плати робітникам 210 000 грн, 6-го серпня цього року видано за платіжною відомістю № 141 – 160 000 грн, 7-го серпня цього року видано за платіжною відомістю № 142 – 38 000 грн, 8 – 12-го серпня цього року видана заробітна плата за видатковими касовими ордерами: Белову Б. В. – 1 350 грн, Славінському С. Й. – 800 грн, 13-го серпня цього року залишок суми, що була отримана для виплати заробітної плати, в розмірі 9 000 грн здано до банку.

Рівень 2. Необхідно: зазначити, чи правочинні дії касира та головного бухгалтера установи в даній ситуації. Обґрунтувати свою думку.

Дані для виконання:

Перевіряючи повноту і своєчасність оприбуткування в касі грошових коштів, отриманих з поточного рахунку в банку, ревізор виявив, що касир Петренко П. О. за чеком № 073422 16-го червня цього року отримала 80 000 грн на виплату заробітної плати робітникам, а оприбуткувала їх 20-го червня цього року. Вона ж отримала з банку 16-го жовтня цього року на відрядження 20 000 грн, а оприбуткувала їх 18-го жовтня цього року.

Касир Петренко П. О. і головний бухгалтер Касимов К. В. пояснили, що несвоєчасність оприбуткування коштів допущена з провини установи банку, яка не видавала своєчасно кошти на відрядження. Тому в першому випадку кошти, які були отримані на виплату заробітної плати, були частково витрачені на відрядження, а в другому випадку навпаки: кошти, які були призначені для відрядження, були використані для виплати заробітної плати.

Рівень 3. Заповніть проміжний акт інвентаризації каси (табл.), припускаючи, що фактична кількість грошових коштів 800 грн, за даними обліку – 720 грн. Від імені касира напишіть пояснювальну записку за фактом надлишку грошових коштів із вказанням причини.

№ п/п	Об'єкти інвентаризації	Фактична кількість	Кількість за даними обліку	Відхилення	
				надлишок	нестача

Тема 11. Ревізія розрахунків

Рівень 1. Визначте, які основні питання перевіряє ревізор у процесі контролю розрахунків із постачальниками за ТМЦ, роботи, послуги.

Рівень 2. Оцінити ситуацію з погляду законності здійснення. Оцінити дії посадових осіб, що забезпечують дотримання касової дисципліни.

Вихідні дані: за видатковим касовим ордером № 45 від 12 лютого була видана сума 365 грн на відрядні витрати комерційному агентові. За касовими звітами за період з 1 по 12 лютого чека банку й прибуткового касового ордера на суму 365 грн не виявлено.

Рівень 3. Перевірити повноту та своєчасність оприбуткування коштів, отриманих з банку, сформулювати порушення в акті ревізії.

Вихідні дані: перед початком ревізії за станом на 12 березня поточного року проведена інвентаризація каси дитячої поліклініки, у результаті якої недостач і надлишків коштів не виявлено. Надалі у ході перевірки і повноти оприбуткування сум, отриманих готівкою за чеками з банку, з'ясувалося, що касир за чеком № 0789 одержав 21 січня того ж року в банку готівкою 10 000 грн, а по касі оприбуткував 1 000 грн.

Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів

Рівень 1. Амортизація за січень минулого року нараховувалась за такими об'єктами:

- 1) будівля складу, введення якої в експлуатацію не було оформлено актом – 1 340 грн;
- 2) передано в оперативну оренду корпус цеху № 3 – 1 400 грн;
- 3) переведено на консервацію об'єкт – 300 грн;
- 4) бібліотечні фонди – 40 грн.

Чи правильно у бухгалтерському обліку відображено:

Д-т 92 "Адміністративні витрати" – 3 080 грн.

К-т 131 "Знос основних засобів" – 3 080 грн.

Рівень 2. Перевірити правомірність відображення в обліку.

Унаслідок інвентаризації основних засобів ДП "Орбіта" по цеху № 3 виявлено нестачу двох приладів ПК-8 за обліковою ціною 1 780 грн на

загальну суму 3 560 грн і надлишок трьох приладів ВМП-38 за обліковою ціною 650 грн на суму 1 950 грн.

В обліку відображено: Д-т 976 "Списання необоротних активів" – 1 610 грн. Д-т 112 "Малоцінні необоротні активи" – 1 950 грн. К-т 106 "Інструменти, прилади та інвентар" – 3 560 грн.

Рівень 3. У січні минулого року державною науково-дослідною організацією безкоштовно одержані права на винаходи залишковою вартістю за актом приймання-передавання – 8 000 грн і сумою нарахованого зносу – 1 200 грн. Оцінка ринкової вартості одержаних прав з урахуванням зносу становить 15 000 грн, а очікуваний строк їхньої експлуатації – 5 років. Протягом поточного року одночасно з нарахуванням амортизації безкоштовно одержаних прав бухгалтер установи щомісячно до складу оподаткованого доходу звітного періоду відносив суму 380 грн перевірити правомірність дій бухгалтера.

Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями

Рівень 1. Користуючись спеціальною економічною літературою, заповніть таблицю:

Таблиця

Типові порушення в обліку ТМЦ	Можливі причини порушення	Наслідки порушень	Шляхи усунення та попередження

Рівень 2. Необхідно: проаналізувати наведену ситуацію; визначити, які порушення є в цій ситуації і хто їх здійснив; визначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання: Відпущено середній школі за накладною № 114 від 27 березня минулого року матеріали за обліковими цінами на суму 1 600 грн. У бухгалтерському обліку зроблено запис:

Д-т 92 "Адміністративні витрати" – 1 600 грн.

К-т 205 "Будівельні матеріали" – 1 600 грн.

Рівень 3. Перевірити повноту та своєчасність оприбуткування матеріальних цінностей. Оцінити правильність відбиття в обліку.

Вихідні дані: цукровим заводом на адресу державного підприємства "Бісквіт" відправлено залізницею 25 т цукру. Вагон із вантажем прибув на станцію призначення 21.12 поточного року й переданий під розвантаження. Під час приймання цукру був складений Акт від 23.12 поточного

року комісією в складі завідувача складом, комірника й бухгалтера. В Акті зазначено, що відповідно до документів постачальника, відправлено 25 000 кг цукру за ціною 2 – 10 грн за кг на загальну суму 52 500 грн. У процесі зважування товару виявлена недостача 150 кг цукру на суму 315 грн. Згідно з Актом-приймання, бухгалтерією оприбутковано 24 850 кг цукру. Недостача списана на витрати за статтею "Собівартість реалізованих товарів". Акт не затверджений. Норма природних втрат у дорозі для цукру становить 0,15 %.

Тема 14. Ревізія праці та її оплати

Рівень 1. Необхідно: визначити, які порушення здійснені в наведеній ситуації; у випадку порушень зазначити винних; визначити, якими прийомами та на які нормативні акти повинен спиратись ревізор для доведення цих порушень.

Дані для виконання: нарахування заробітної плати невиробничому персоналу в бухгалтерському обліку відображено таким записом:

Д-т 91 "Загальновиробничі витрати";

К-т 661 "Розрахунки за заробітною платою".

Рівень 2. Необхідно: зазначити, якими прийомами ви будете користуватися, щоб виявити порушення в даному випадку; встановити, які нормативні документи порушено в даній ситуації.

Дані для виконання: до сукупного оподаткованого доходу робітника Кутя К. В., звільненого у зв'язку з призовом на військову службу, під час обчислення податку на дохід бухгалтерією підприємства включено суму вихідної допомоги в розмірі двомісячного середнього заробітку.

Рівень 3. Необхідно: проаналізувати наведену ситуацію; визначити, які порушення є в цій ситуації і хто їх здійснив; визначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання: слюсарю Сахну П. О. нарахована заробітна плата за час чергової відпустки в сумі 200 грн, виходячи з таких даних:

сумарний заробіток за останні перед відпусткою 12 місяців – 2 400 грн.

Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції

Рівень 1. Згідно з даними вантажних документів 02.03 минулого року на адресу покупця була відвантажена партія верстатів 2А-86 на суму 62 000 грн. Факт відвантаження відображено у відомості № 16 за лютий. Виявити факт порушення.

Рівень 2. На ДП "Завод "Таурас" не здійснюється оперативний контроль з боку позавідомчої охорони за вивезенням готової продукції та не звіряється кількість, зазначена в перепустках і супроводжувальних документах, з кількістю фактично вивезеної продукції. Визначте дії ревізорів.

Рівень 3. Відпускна вартість відвантаженої продукції за листопад минулого року відображена в бухгалтерському обліку підприємства проведенням: Д-т 361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями" на суму 48 300 грн. К-т 701 "Дохід від реалізації готової продукції" – 47 800 грн. К-т 115 "Інвентарна тара" – 500 грн, у тому числі:

- 1) приладів МО-220 – 2 100 грн;
- 2) редукторів ПД-2 – 45 700 грн;
- 3) вартість зворотної тари – 500 грн;
- 4) попередня оплата за продукцію – 1 700 грн.

Перевірити правильність відображення операцій в обліку.

Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства

Рівень 1. Синтетичні та аналітичні дані до рахунків 79 "Фінансові результати", 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" за лютий минулого року балансовий прибуток (18 965 грн) для оподаткування зменшений на суму витрат на утримання бази відпочинку (190 грн), житлового будинку (690 грн) та об'єктів комунального господарства (340 грн), що перебувають на балансі ДП "Завод "Оріон". Визначте, чи є порушення.

Рівень 2. У декларації про прибуток за I квартал минулого року завищено суму ПДВ на 91 грн, через які виявилися заниженими оподатковуваний прибуток і податок на прибуток. Дії ревізора?

Рівень 3. Необхідно допомогти бухгалтеру підприємства з часткою державного майна у вирішенні наступних питань:

Якими проводками відобразити зазначену операцію в бухгалтерському обліку? Чи є сума перевищення доходом підприємства?

Вихідні дані: в момент здійснення ревізії на підприємстві склалася така ситуація.

Один із засновників підприємства зробив внесок у статутний капітал грошовими коштами, сума яких перевищує його заборгованість за внесками в уставний фонд. Бухгалтер звернувся за допомогою до ревізора.

Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності

Рівень 1. Для забезпечення працівників інструктивним матеріалом бухгалтерією міської ради оформлено річну передплату на періодичні видання газети "Баланс", "Все про бухгалтерський облік", "Бізнес". Видання надходять із запізненням, деякі номери відсутні. Висновки ревізора.

Рівень 2. Для здійснення обліку основних засобів бухгалтерією державного підприємства ведуться такі облікові реєстри: журнал № 4, інвентарні картки на об'єкти основних засобів, опис інвентарних карток, оборотні відомості в розрізі матеріально відповідальних осіб.

В інвентарних картках з обліку устаткування відображено такі показники: інвентарний номер, назва об'єкта, вартість, дата придбання. Чи має місце невідповідність вимогам, що висуваються до бухгалтерської документації?

Рівень 3. За результатами перевірки стану обліку розрахунків за рахунками 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками", 681 "Розрахунки за авансами одержаними", 685 "Розрахунки з іншими кредиторами" виявлено, що в журналі № 3 відображаються такі показники: назва постачальника (кредитора), назва документа про надані послуги, одержані матеріальні цінності, сума до сплати з виокремленням ПДВ. Наприкінці місяця загальні підсумки оборотів за місяць переносяться до Книги головних рахунків. Які зауваження може зробити ревізор?

7. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студента загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 63 %: (88 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (144 години). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання

лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовку до практичних, семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання творчого завдання у вигляді статті чи есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму); систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам, наведені в табл. 7.1

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1 Теоретичні основи економічного контролю та організація контрольньо-ревізійного процесу				
Тема 1. Ста- новлення та розвиток контролю	Вивчення лекційного матеріалу, під- готовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 1. Проведення порівняльної оцінки контролю на різних етапах його розвитку. Визначення власти- вих рис контролю у адміністратив- но-командній економіці. Розкриття основних завдань розвитку контро- лю в Україні. Дослідження основ- них положень Лімської декларації. Узагальнення особливостей орга- нізації контрольньо-ревізійної робо- ти у зарубіжних країнах	3	Усне опиту- вання, вибір- ковий огляд конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]

1	2	3	4	5
Тема 2. Сутність та зміст контролю	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 2. Порівняння основних різновидів контролю. Визначення передумов виникнення контролю як функції управління. Встановлення цілей контролю як функції управління на підприємстві. Визначення взаємозв'язку між зовнішнім та внутрішнім контролем	3	Тестування, вибірковий огляд конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [17; 20 – 24; 30; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 3. Визначення різновидів економічного контролю та його рівнево-організаційних форм в Україні	3	Тестування, вибірковий огляд конспектів	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [17; 20 – 24; 30; 41; 45]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68]
Тема 4. Класифікація фінансового контролю	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 4. Розкриття сутності та змісту фінансового контролю. Вивчення форм і методів організації фінансового контролю. Дослідження змін предмету фінансового контролю залежно від стадії суспільного відтворення. Підготовка до контрольної роботи за темами 1 – 4	3	Економічний диктант, вибірковий огляд конспектів	Основна: [1 – 5; 8; 10; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68; 69]
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 5. Дослідження нормативно-правового забезпечення та суб'єктів здійснення державного фінансового аудиту. Визначення сучасних форм державного фінансового аудиту	6	Усне опитування, тестування, вибірковий огляд конспектів	Основна: [2 – 5]. Додаткова: [17 – 19; 24; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 50 – 52; 55 – 58; 64]
Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 6. Дослідження нормативно-правового забезпечення перевірки державних закупівель. Визначення прав та повноважень ДФІ при проведенні перевірки державних закупівель. Підготовка до контрольної роботи за темами 5 – 6	7	Усне опитування, вибірковий огляд конспектів	Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13]. Додаткова: [17; 18; 19; 24; 27; 30; 40; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [64; 65; 69]

1	2	3	4	6
Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 7. Дослідження та порівняння різних визначень поняття "ревізія". Розкриття змісту діяльності суб'єктів ревізії в Україні. Порівняння різних видів ревізій між собою та обґрунтування випадків їх застосування	6	Усне опитування, тестування, огляд конспектів	Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13]. Додаткова [16; 21; 38; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 55; 63, 66; 68]
Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> з теми 8. Порівняння та розкриття сутності таких понять як "контрольно-ревізійна діяльність" та "контрольно-ревізійний процес". Визначення методів здійснення контрольно-ревізійної діяльності. Встановлення взаємозв'язку між різними видами планів в ревізії. Визначення послідовності ревізії документів. Розкриття змісту етапу узагальнення результатів контролю. Підготовка до контрольної роботи за темами 7 – 8	6	Усне опитування, огляд конспектів	Основна: [2 – 5; 8; 10 – 13]. Додаткова: [15; 17 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45]. Інформаційні ресурси: [48; 55; 63; 66; 68]
Змістовий модуль 2. Методичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організацій				
Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах та на промислових підприємствах	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 9. Підготовка до колоквіуму. Самостійне вивчення понять "розпорядники бюджетних коштів", "бюджетне асигнування", "бюджетне зобов'язання", "бюджетне призначення", "бюджетний запит". Порівняння завдань ревізії в бюджетній установі та на промисловому підприємстві, результати оформіть у вигляді таблиці	7	Усне вибіркове опитування, тестування, огляд конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [15; 17; 19 – 25; 27; 30; 37; 38; 43 – 45]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 10. Самостійне опрацювання наступних питань: 1. Джерела інформації щодо ревізії грошових коштів. 2. Нормативні акти, якими керується ревізор при здійсненні контролю грошових коштів	3	Усне опитування, тестування, огляд конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	6
	3. Типові порушення Положення про проведення касових операцій у національній валюті в Україні. 4. Особливості контролю операцій з іноземною валютою. Побудова організаційної моделі проведення ревізії касових операцій			Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 11. Ревізія розрахунків	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 11. Визначення особливостей ревізії виконання договірних відносин із покупцями та постачальниками. Встановлення порядку здійснення ревізії розрахунків за претензіями	3	Усне опитування, економічний диктант	Основна: [1 – 5; 11; 13] Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41]. Інформаційні ресурси: [48; 68; 69]
Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 12. Самостійне опрацювання наступних питань: 1. Особливості ревізії операцій з модернізації, реконструкції основних засобів. 2. Порядок ревізії з переоцінки основних засобів. 3. Особливості ревізії операцій з нематеріальними активами. 4. Типові порушення порядку здійснення та відображення в обліку операцій з основними засобами й нематеріальними активами. Підготовка до контрольної роботи за темами 9 – 12	6	Усне опитування, перевірка конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 13. Дослідження методики ревізії малоцінних і швидкозношуваних предметів. Визначення типових порушення відображення в обліку операцій з матеріальними запасами. Побудова організаційної моделі проведення ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями	7	Усне опитування, тестування, перевірка конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]

Закінчення табл. 7.1

1	2	3	4	6
Тема 14. Ревізія праці та її оплати	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 14.1. Визначення основних напрямів контролю оплати праці. Дослідження нормативних актів, якими керується ревизор при здійсненні контролю оплати праці. Побудова організаційної моделі проведення ревізії розрахунків з оплати праці. Підготовка до контрольної роботи за темами 13 – 14	6	Усне вибіркове опитування, економічний диктант	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 15. Визначення типових порушення облікових правил щодо визначення собівартості продукції, робіт (послуг). Встановлення заходів, що вживаються в разі виявлення порушень вимог чинного законодавства щодо складу витрат і калькулювання виробничої собівартості продукції, робіт (послуг)	6	Усне опитування, тестування, перевірка конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 16. Визначення напрямів здійснення ревізії фінансових результатів від основної діяльності підприємства. Визначення напрямів контролю статутного фонду підприємств. Підготовка до контрольної роботи за темами 15 – 16	7	Усне опитування, тестування, перевірка конспектів	Основна: [1 – 5, 11; 13]. Додаткова [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси: [48; 65; 68; 69]
Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> з теми 17. Дослідження порядку ревізії стану внутрішньогосподарського контролю. Вивчення типових порушень правил організації облікової і контрольної роботи. Підготовка до колоквиуму	6	Усне опитування, перевірка конспектів	Основна: [1 – 5; 11; 13]. Додаткова: [14; 17; 20 – 24; 30; 33; 41; 45 – 47]. Інформаційні ресурси [48; 65; 68; 69]
Разом годин за модулями		88		

7.1. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Становлення та розвиток контролю

1. У чому полягає значення вивчення історичних аспектів розвитку контролю?
2. Які основні важелі впливу на розвиток контролю з огляду на його історичні аспекти розвитку?
3. Перелічіть основні функції контролю за радянські часи.
4. Визначте основні етапи розвитку системи контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні.
5. На чому базується вибір моделі організації контрольно-ревізійної роботи у різних країнах?
6. Які положення розвитку державного контролю зазначено у Лімській декларації?

Тема 2. Сутність та зміст контролю

1. Наведіть визначення поняття "контроль".
2. Перелічіть основні різновиди контролю як функції системи управління суспільними процесами.
3. Назвіть основні цілі контролю як функції управління на підприємстві.
4. У чому полягає значення вивчення історичних аспектів розвитку контролю?
5. Які основні важелі впливу на розвиток контролю з огляду на його історичні аспекти розвитку?
6. Визначте основні етапи розвитку системи контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні.
7. На чому базується вибір моделі організації контрольно-ревізійної роботи у різних країнах?
8. Дайте визначення об'єкту контролю.
9. Що таке метод та методологія контролю?
10. Перелічіть принципи контролю.
11. Дайте визначення предмету контролю.

Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю

1. Визначте сутність економічного контролю.
2. Розкрийте зміст економічного контролю.

3. Вкажіть основні завдання та функції економічного контролю.
4. Перелічіть основні класифікаційні ознаки економічного контролю.
5. Визначте предмет та об'єкт економічного контролю.
6. Розкрийте методи та методичні прийоми економічного контролю.
7. Наведіть рівнево-організаційні форми економічного контролю та їх суб'єкти.
8. Назвіть державні органи економічного контролю в Україні, їх повноваження та обов'язки.
9. Наведіть загальну структуру суб'єктів державного економічного контролю в Україні.
10. Визначте суб'єкти контролю органів законодавчої та виконавчої влади в Україні.
11. Перелічіть спеціалізовані контролюючі органи, які діють в Україні.

Тема 4. Класифікація фінансового контролю

1. Дайте визначення фінансового контролю.
2. Що розуміється під об'єктом фінансового контролю?
3. Визначте різновиди фінансового контролю.
4. Чи змінюється предмет фінансового контролю залежно від стадії суспільного відтворення?
5. Перерахуйте прийоми фактичного контролю.
6. Дайте визначення державного фінансового контролю.
7. Назвіть суб'єктів державного фінансового контролю.
8. Визначте сутність аудиту.
9. Перелічіть типи аудиту.
10. Наведіть класифікацію видів аудиту.
11. Дайте визначення предмету та об'єкту аудиторської діяльності.
12. Перелічіть методи аудиту.
13. Перелічіть функції спілки Аудиторів України та Аудиторської Палати України.
14. Визначте склад банківської системи України.
15. Перелічіть групи економічних нормативів аналізу діяльності комерційних банків.
16. Назвіть основні об'єкти контролю та аудиту в комерційних банках.

17. Визначте ступені нагляду НБУ за комерційними банками.
18. Наведіть визначення внутрішнього аудиту банку.
19. Розкрийте сутність та зміст податкового контролю.
20. Яка головна мета та задача податкового контролю?
21. Які існують різновиди податкового контролю?
22. Перелічіть напрями податкового контролю.
23. Визначте послідовність дій щодо ревізії розрахунків платників податків з бюджетом.
24. Визначте сутність бюджетного контролю.
25. Вкажіть напрями контролю за дохідною та видатковою частинами бюджету.
26. Вкажіть основні елементи системи бюджетного контролю.
27. Наведіть основні етапи, де здійснюється казначейський контроль.
28. Перелічіть форми здійснення казначейського контролю.

Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст

1. Визначте сутність державного фінансового аудиту.
2. Розкрийте зміст державного фінансового аудиту.
3. Якими нормативно-правовими документами регулюється державний фінансовий аудит?
4. Назвіть форми державного фінансового аудиту.
5. Визначте суб'єктів державного фінансового аудиту, їх права та обов'язки.
6. У яких випадках державний фінансовий аудит проводиться Рахунковою палатою України?

Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового контролю

1. Визначте сутність поняття "перевірка державних закупівель".
2. Які основні нормативно-правові акти регламентують діяльність у сфері перевірки державних закупівель?
3. Визначте повноваження ДФІ у ході перевірки державних закупівель.
4. Визначте обов'язки ДФІ к ході перевірки державних закупівель.
5. Визначте порядок перевірки державних закупівель.

Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст

1. Наведіть поняття ревізії та визначте її сутність.
2. Дайте визначення предмету та об'єкту ревізії.
3. Перелічіть функції ревізії.
4. Перелічіть принципи ревізії.
5. Наведіть класифікацію ознак ревізії.

Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності

1. Дайте визначення контрольно-ревізійної діяльності та процедури.
2. Дайте визначення контрольно-ревізійного процесу та організації контрольно-ревізійної діяльності.
3. Визначте стадії контрольно-ревізійного процесу.
4. Перелічіть складові плану контрольно-ревізійної діяльності.
5. Перелічіть принципи планування контрольно-ревізійної діяльності.
6. Наведіть види планів у ревізії.
7. Наведіть класифікаційні ознаки документів у ревізії.
8. Наведіть класифікаційні ознаки недоброякісних документів.
9. Перелічіть ознаки підробки документів.
10. Визначте особливості процесу пізнання в ревізії.
11. Які є способи ревізії документів?
12. Які бувають різновиди актів узагальнення результатів контролю?

Тема 9. Особливості контролю в бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах

1. Що розуміється під бюджетною установою, та яка основна мета її діяльності?
2. Розкрийте порядок проведення ревізії в бюджетних установах.
3. Назвіть особливості перевірок бюджетних установ.
4. Розкрийте поняття промислового підприємства.
5. Визначте мету діяльності промислових підприємств.
6. Назвіть об'єкти ревізії промислових підприємств.
7. Розкрийте порядок ревізії на промислових підприємствах.
8. Визначте особливості ревізії на промислових підприємствах.

Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій

1. Визначте завдання, джерела інформації під час ревізії касових операцій.

2. Розкрийте нормативну базу, методичні прийоми, напрямки контролю грошових коштів.
3. Визначте порядок інвентаризації каси.
4. Наведіть порядок ревізії касових операцій.
5. Розкрийте порядок ревізії касової дисципліни.
6. Ревізія руху грошових коштів на поточному та інших рахунках у банку.
7. Ревізія коштів у дорозі.
8. Прийоми та методи виявлення порушень і зловживань при контролі грошових коштів.
9. Визначте завдання та об'єкти ревізії з цінними паперами.
10. Наведіть послідовність проведення ревізії з цінними паперами.

Тема 11. Ревізія розрахунків

1. Визначте мету, завдання та джерела інформації у ході проведення ревізії розрахунків.
2. Розкрийте порядок ревізії з підзвітними особами.
3. Розкрийте порядок ревізії з покупцями і замовниками.
4. Наведіть мету та джерела інформації при проведенні ревізії з покупцями та замовниками.
5. Розкрийте методи ревізії розрахунків за претензіями.
6. Визначте порядок ревізії довгострокових і короткострокових позичок.
7. Наведіть прийоми й методи виявлення порушень і зловживань при контролі розрахункових та кредитних операцій.

Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів

1. Розкрийте завдання, джерела інформації, нормативну базу, методичні прийоми і напрямки контролю основних засобів і нематеріальних активів.
2. Наведіть порядок ревізії стану та схоронності основних засобів.
3. Визначте порядок ревізії використання основних засобів.
4. Розкрийте порядок контролю надходження основних засобів.
5. Наведіть послідовність ревізії вибуття основних засобів.
6. Визначте послідовність ревізії нарахування зносу та амортизації, використання амортизаційних відрахувань.
7. Розкрийте порядок контролю операцій з ремонту та модернізації основних засобів.

8. Встановіть типові порушення і зловживання під час контролю операцій з основними засобами.

9. Наведіть порядок ревізії нематеріальних активів.

10. Визначте прийоми й методи виявлення порушень і зловживань під час контролю капітальних вкладень.

11. Встановіть послідовність контролю основних засобів, що здані в оренду.

12. Встановіть порядок контролю орендованих основних засобів.

Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями

1. Назвіть завдання, джерела інформації, нормативну базу, методичні прийоми та напрямки контролю операцій з товарно-матеріальними цінностями.

2. Розкрийте порядок ревізії наявності та цілісності товарно-матеріальних цінностей.

3. Наведіть послідовність ревізії надходження товарно-матеріальних цінностей.

4. Наведіть порядок ревізії вибуття товарно-матеріальних цінностей.

5. Визначте етапи ревізії обґрунтованості норм витрат матеріалів.

6. Встановіть послідовність ревізії операцій із малоцінними та швидкозношуваними предметами.

7. Наведіть прийоми й методи виявлення порушень і зловживань при контролі операцій з товарно-матеріальними цінностями.

Тема 14. Ревізія праці та її оплати

1. Визначте завдання, джерела інформації, нормативну базу, методичні прийоми і напрямки контролю праці та заробітної плати.

2. Розкрийте порядок ревізії правильності нарахування і використання фонду оплати праці.

3. Наведіть етапи контролю штатної дисципліни.

4. Визначте послідовність ревізії розрахунків з робітниками та службовцями.

5. Визначте порядок контролю нарахувань і відрахувань на заробітну плату.

6. Розкрийте прийоми та методи виявлення порушень і зловживань під час контролю праці й заробітної плати.

Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції

1. Розкрийте завдання, джерела інформації, нормативну базу, методичні прийоми й напрямки контролю розрахункових і кредитних операцій.
2. Наведіть етапи контролю розрахунків з підзвітними особами.
3. Встановіть порядок ревізії розрахунків з постачальниками і підрядниками.
4. Визначте порядок ревізії дебіторської та кредиторської заборгованості.
5. Розкрийте етапи контролю розрахунків з бюджетом, органами соціального страхування.
6. Наведіть порядок ревізії розрахунків з відшкодування матеріального збитку.
7. Визначте послідовність ревізії виконання плану виробництва продукції.
8. Визначте порядок ревізії обґрунтованості витрат.
9. Наведіть порядок контролю за відвантаженням продукції та розрахунками з покупцями.
10. Визначте етапи контролю операцій з продажу товарів.
11. Наведіть порядок ревізії дотримання договірної дисципліни.

Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства

1. Визначте завдання, джерела інформації, нормативну базу, методичні прийоми та напрямки контролю фондів і фінансових результатів.
2. Наведіть порядок ревізії законності й обґрунтованості формування використання спеціальних фондів.
3. Обґрунтувати послідовність ревізії законності й обґрунтованості формування й використання статутного фонду.
4. Визначте порядок контролю законності й обґрунтованості формування і використання прибутку.
5. Наведіть етапи контролю фінансового стану підприємства.
6. Наведіть прийоми й методи виявлення порушень і зловживань під час контролю фінансових результатів.
7. Встановіть етапи ревізії організаційно-правових засад діяльності підприємства.
8. Визначте послідовність ревізії вірогідності ліквідаційного балансу.

Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності

1. Визначте завдання, джерела інформації, нормативну базу, методичні прийоми та напрямки контролю, стану бухгалтерського контролю і звітності.
2. Наведіть порядок ревізії реальності балансу.
3. Визначте етапи контролю totoжності синтетичного та аналітичного обліку.
4. Встановіть порядок ревізії розвитку й удосконалювання системи обліку.
5. Наведіть послідовність ревізії підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів.
6. Визначте етапи контролю наявності і змісту посадових інструкцій, інших регламентуючих документів.
7. Наведіть порядок контролю стану архіву.
8. Наведіть прийоми та методи виявлення порушень і зловживань щодо контролю стану бухгалтерського обліку і звітності.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- а) за засвоєнням теоретичного матеріалу: консультації: індивідуальні (запитання – відповідь); групові (розгляд типових прикладів-ситуацій);
- б) за засвоєнням практичного матеріалу: консультації (індивідуальні і групові);
- в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу: індивідуальне здавання виконаних робіт.

9. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни "Контроль і ревізія" для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій,

серед яких: проблемні лекції; робота в малих групах; семінари-дискусії; міні-лекції мозкові атаки; кейс-метод; ознайомлювальні (початкові) ігри, ділові та рольові ігри; презентації; банки візуального супроводу, метод Дельфі, метод сценаріїв (табл. 9.1 і 9.2)

Таблиця 9.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема 1	Практичне застосування навчальних технологій 2
Тема 1. Становлення та розвиток контролю	Лекція проблемного характеру з питання: "Проблеми і напрями реформування державного контролю в Україні" за темою 1, семінар-дискусія, банки візуального супроводу
Тема 2. Сутність та зміст контролю	Міні-лекція з питання: "Контроль як функція системи управління суспільними процесами, продуктивними силами і виробничими відносинами та як функція управління на підприємстві" за темою 2, банки візуального супроводу
Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю	Лекція проблемного характеру з питання: "Загальна структура суб'єктів державного економічного контролю в Україні" за темою 2, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 4. Класифікація фінансового контролю	Лекція проблемного характеру з питань: "Міжнародні організації Аудиторів", "Організація податкового контролю в Україні", "Забезпечення комерційними банками внутрішнього контролю" за темою 3, робота в малих групах, банки візуального супроводу
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст	Лекція проблемного характеру з питань: "Стан розвитку державного фінансового аудиту в Україні" за темою 4, семінар-дискусія, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту	Лекція проблемного характеру з питань: "Порядок перевірки державних закупівель: проблемні питання та напрями їх вирішення" за темою 6, семінар-дискусія, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст	Міні-лекція з питань: "Значення ревізії в сучасних умовах господарювання" за темою 7, робота в малих групах, банки візуального супроводу
Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності	Лекція проблемного характеру з питань: "Права та обов'язки ревізорів. Етика ревізора" та "Взаємозв'язок між різними видами планів у ревізії" за темою 8, робота в малих групах, банки візуального супроводу, метод Дельфі
Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах	Лекція проблемного характеру з питання: "Визначення особливостей проведення ревізії в бюджетних установах та організаціях та на промислових підприємствах" за темою 9, робота в малих групах, банки візуального супроводу

1	2
Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій	Міні-лекція з питання: "Методологія контролю грошових коштів: стан та напрями розвитку" за темою 10, робота в малих групах, ділова гра, банки візуального супроводу
Тема 11. Ревізія розрахунків	Проблемна лекція з питань: "Проблемні аспекти контролю розрахунків з підзвітними особами", "Контроль операцій майнового страхування та його вдосконалення" за темою 11, робота в малих групах, ділова гра, банки візуального супроводу
Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів	Проблемна лекція з питання: "Проблеми внутрішнього контролю ефективності використання основних засобів підприємства і можливі способи їхнього розв'язання" за темою 12, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями	Проблемна лекція з питання: "Особливості контролю встановлення і дотримання норм витрачання матеріалів" за темою 13, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 14. Ревізія праці та її оплати	Проблемна лекція з питання: "Основні напрями оцінки контролю розрахунків оплати праці з метою їх оптимізації" за темою 14, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 15. Ревізія виробництва та реалізація промислової продукції	Проблемна лекція з питання: "Основні напрями перевірки порядку формування собівартості продукції" за темою 15, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу	Проблемна лекція з питання: "Методика проведення ревізії цільового використання бюджетних коштів" за темою 16, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу
Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку та звітності	Проблемна лекція з питань: "Перевірка кадрів працівників бухгалтерії: кваліфікація, нормативно-правове забезпечення й умови праці"; "Контроль правильності розподілу посадових зобов'язань, наявність і реальність посадових інструкцій" за темою 17, робота в малих групах, ділова гра, презентація результатів, банки візуального супроводу

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні

здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Робота в малих групах дає змогу структурувати заняття за формою і змістом, створює можливості для участі студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад, виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох або більше слухачів.

Метод Дельфі використовується з метою досягнення консенсусу в експертних оцінках і передбачає надання можливості висловити свої думки групі експертів, що працюють індивідуально в різних місцях. При виборі управлінського рішення за цим методом академічну групу розділяють, наприклад, на п'ять малих груп. Чотири групи є робочими, вони розробляють і приймають управлінське рішення, а п'ята група є експертною. Аналіз та варіанти управлінських рішень робочих груп усереднюються цією групою. Експертна група може бути поділена за спеціалізаціями.

Комп'ютерна симуляція (гра) – це метод навчання, що спирається на використання спеціальних комп'ютерних програм, за допомогою яких можливе віртуальне моделювання бізнес-процесу. Студенти можуть змінювати параметри й дані, приймати рішення та аналізувати наслідки таких рішень. Метою використання даного методу є розвиток системного мислення студентів, їх здібностей до планування, формування вмінь розпізнавати й аналізувати проблеми, порівнювати й оцінювати альтернативи, приймати оптимальні рішення й діяти в умовах обмеженого часу.

Метод сценаріїв полягає в розробці ймовірних моделей поведінки та розвитку конкретних явищ у перспективі.

Банки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

Таблиця 9.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
Тема 1. Становлення та розвиток контролю	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні питання становлення і розвитку контролю в Україні та за її межами"	Семінар-дискусія, презентація
Тема 2. Сутність та зміст контролю	Проблемне повідомлення та дискусія з питання: "Сутність контролю як економічної категорії"	Міні-лекція
Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Економічний контроль в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку"	Семінар-дискусія, презентація
Тема 4. Класифікація фінансового контролю	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Зміст фінансового контролю як складової економічного"	Робота в малих групах

1	2	3
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: Сучасний стан та тенденції розвитку державного фінансового аудиту в Україні та світі"	Семінар-дискусія, презентація
Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Проблемні питання розвитку перевірки державних закупівель в Україні"	Семінар-дискусія, презентація
Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: "Необхідність та значення ревізії в ринковій економіці"	Міні-лекція, робота в малих групах
Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності	<i>Семінарське заняття.</i> Тема: Сучасний стан організацій контрольно-ревізійної діяльності в Україні"	Робота в малих групах, метод Дельфі
Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах	<i>Завдання 1.</i> Визначити суть порушень за операціями та методичні прийоми, джерела інформації для контролю	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій	<i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 11. Ревізія розрахунків	<i>Завдання 2.</i> За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів	За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями	<i>Завдання 2.</i> Зробити висновки щодо якості проведених інвентаризацій матеріальних цінностей і відображення в обліку їхніх результатів	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 14. Ревізія праці та її оплати	<i>Завдання 3.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Розрахункові і кредитні операції")	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 15. Ревізія виробництва та реалізація промислової продукції	<i>Завдання 4.</i> На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділах "Основна діяльність підприємства (організації)", "Доходи і витрати діяльності. Фінансові результати підприємства (організації)")	Робота в малих групах, ділова гра

1	2	3
Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу	Узагальнити виявлені порушення та недоліки в загальному акті ревізії (у розділах "Доходи і витрати діяльності. Фінансові результати підприємства (організації)")	Робота в малих групах, ділова гра
Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку та звітності	<i>Завдання 2.</i> Виявити недоліки в роботі бухгалтерії підприємства, узагальнити їх у загальному акті ревізії (у розділі "Стан обліку, внутрішньогосподарського контролю і звітності") та розробити заходи для оптимізації праці в бухгалтерії підприємства	Робота в малих групах, ділова гра

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1.) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання, студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів); мінімальна сума – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовний модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;
- захист індивідуального та комплексного розрахункового завдання;

перевірка творчого завдання за заданою тематикою;
проведення поточного тестування;
проведення письмової контрольної роботи;
експрес-опитування;
проведення диктанту за лекційним матеріалом.

модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною 100-бальною системою та такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою у процесі розгляду виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань винесених на розгляд в аудиторію;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Під час оцінювання індивідуальних завдань увага приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі викладених завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана то бали будуть знижені.

Поточний тестовий контроль проводиться декілька разів на семестр. Тест включає запитання одиничного та множинного вибору щодо перевірки знань осиних категорій навчальної дисципліни.

Письмова контрольна робота проводиться декілька разів за семестр та включає практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Зразок завдання до колоквиуму

Завдання 1 (стереотипне).

Визначити:

- 1) особливості ревізії виконання плану виробництва продукції;
- 2) прийоми та методи виявлення порушень і зловживань від час контролю праці й заробітної плати.

Завдання 2 (діагностичне). У складі загальновиробничих витрат за листопад поточного року відображена сума сплаченої орендної плати за користування орендованими основними засобами. Необхідно оцінити правильність віднесення витрат згідно з П(С)БУ 16 "Витрати".

Завдання 3 (діагностичне). За даними складського обліку на складі готової продукції на початок жовтня було 28 виробів, на початок листопада – 49, що підтверджується актом інвентаризації. За даними відділу збуту, покупцям відпущено за жовтень 206 вир., за обліковими даними, у жовтні було вироблено та здано на склад 247 виробів. Необхідно порівняти фактичні та облікові дані про наявність готової продукції на складі й дати оцінку причин можливих розбіжностей у журналі ревізора.

Завдання 4 (евристичне). Необхідно оцінити правильність формування інформації на рахунку 79 "Фінансові результати". Вихідні дані: ревізія на підприємстві встановила, що реалізація товарів відображається записами, наведеними у табл.

Таблиця

Дані бухгалтерського обліку

Зміст операції	Д-т	К-т	Сума, тис. грн
1. Відвантажено товари покупцю	361	701	9 000
2. Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	701	641	1 800
3. Списано на фінансовий результат суму доходів від реалізації товарів	701	791	7 200
4. Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих товарів	791	23	6 500

Викладач _____

Модульне завдання оцінюється за 5-бальною системою. Критерії оцінювання наведені в табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Критерії оцінювання колоквиуму

Оцінка за бальною шкалою	Критерії оцінювання знань
1	Студент не володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні пізнання і відтворення основних принципів проведення контролю і ревізії
2	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; вміє складати плани проведення ревізії
3	Студент відтворює основні положення навчального матеріалу та виконує практичні завдання з допомогою викладача. Припускається помилок у ході визначення основних понять. Може в цілому аналізувати навчальний матеріал, робити узагальнення, збирати зовнішню та внутрішню, первинну і вторинну інформацію про об'єкти ревізії існуючими методами. Під час відповіді та виконанні практичних завдань допускає помилки, які виправляє частково
4	Студент володіє навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах й застосовує його під час виконання практичних завдань як типових, так і в дещо ускладнених умовах з консультацією викладача. Оперує в навчально-пізнавальному процесі системою понять. Його відповідь в цілому правильна, логічна, достатньо обґрунтована. Вміє вносити пропозиції щодо реалізації матеріалів ревізії. Під час відповіді та виконання практичних завдань припускається несуттєвих помилок
5	Студент володіє системними знаннями навчального матеріалу, ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, передбачених навчальною програмою. Відповідь студента повна, ґрунтова, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє розробляти заходи щодо впровадження більш ефективних форм організації та проведення ревізії, аналізувати інформацію всіх видів, виконувати необхідні розрахунки, готувати звіти й висновки з погляду удосконалення контрольно-ревізійної діяльності. Бездоганно виконує практичні завдання як за типовим алгоритмом, так і за самостійно розробленим. Виказує пізнавально-творчий інтерес до обраної спеціальності

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання творчого завдання є:

здатність проводити критичне та незалежне оцінювання певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

виконання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення диференційованого заліку.

Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум 100 балів). визначається як сума (проста) балів за результати успішності студента при поточному та модульному контролі. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Порядок та критерії оцінювання зазначаються у робочих навчальних програмах дисципліни.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Таблиця 11.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Методи та форми навчання	Оцінка рівня сформованості компетентностей		
				Форми контролю	Макс. бал	
1	2	3	4	5	6	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного контролю та організації контрольно-ревізійного процесу						
КІР 1 Здатність визначати основні історичні етапи розвитку контрольно-ревізійної роботи, здатність визначати предмет, об'єкт і суб'єкти контролю та обирати спеціальні методи й прийоми контролю	1	Ауд.	2	Лекція Тема 1. Становлення та розвиток контролю. Тема 2. Сутність та зміст контролю	Робота на лекції	0,5
		Ауд.	2	Семінарське заняття Тема семінарського заняття Проблемні питання становлення і розвитку контролю в Україні та за її межами: 1. У чому полягає значення вивчення історичних аспектів розвитку контролю? 2. Які основні важелі впливу на розвиток контролю з огляду на його історичні аспекти розвинення? 3. Які історичні особливості суспільства вплинули на розвиток контролю? 4. Перелічить основні функції контролю за радянські часи. 5. Визначте основні етапи розвитку системи контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні. 6. На чому базується вибір моделі організації контрольно-ревізійної роботи у різних країнах? 7. Які положення розвитку державного контролю зазначено у Лімській декларації? 8. Визначте принципи контролю незалежних державних органів контролю відповідно до Лімської декларації. 9. Які організаційні схеми контролю застосовуються в зарубіжних країнах? 10. Наведіть особливості контролю в зарубіжних країнах	Активна участь у дискусії	0,5

1	2	3	4	5	6	
КІР 1			<p>Тема семінарського заняття</p> <p>Сутність та зміст контролю: дискусійні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте місце та значення контролю в сучасних умовах. 2. Наведіть поняття "контроль". 3. Перелічіть основні різновиди контролю як функції системи управління суспільними процесами. 4. Назвіть основні цілі контролю як функції управління на підприємстві 			
		СРС	6	<p>Підготовка до заняття</p> <p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 1. Проведення порівняльної оцінки контролю на різних етапах його розвитку. Визначення властивих рис контролю у адміністративно-командній економіці. Розкриття основних завдань розвитку контролю в Україні. Дослідження основних положень Лімської декларації. Узагальнення особливостей організації контрольно-ревізійної роботи у зарубіжних країнах.</p> <p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 2. Порівняння основних різновидів контролю. Визначення передумов виникнення контролю як функції управління. Встановлення цілей контролю як функції управління на підприємстві. Визначення взаємозв'язку між зовнішнім та внутрішнім контролем</p>	Перевірка домашніх завдань	–
		Ауд.	2	<p>Лекція</p> <p>Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю.</p> <p>Тема 4. Класифікація фінансового контролю</p>	Робота на лекції	0,5

1	2	3	4	5	6
<p>Здатність визначати предмет, об'єкт, функції і завдання економічного контролю та обирати його спеціальні методи й прийоми.</p> <p>Здатність надавати загальну характеристику фінансового контролю, визначати сутність, зміст й основні завдання кожного з різновидів фінансового контролю та специфічні особливості здійснення</p>	2	Ауд.	<p>Тема семінарського заняття</p> <p>Економічний контроль в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте сутність економічного контролю. 2. Перелічіть завдання та функції економічного контролю. 3. Визначте види економічного контролю. 4. Дайте визначення методології контролю. 5. Наведіть прийоми та спеціальні методи економічного контролю. 6. Які існують принципи контролю? 7. Визначте рівнево-організаційні форми економічного контролю. 8. Які існують державні органи економічного контролю в Україні? <p>Тема семінарського заняття</p> <p>Зміст фінансового контролю як складової економічного:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вкажіть основні завдання та функції фінансового контролю. 2. Перелічіть основні класифікаційні ознаки економічного контролю. 3. Дайте визначення фінансового контролю. 4. Що розуміється під об'єктом фінансового контролю? 5. Визначте різновиди фінансового контролю. 6. Які елементи включає система фінансового контролю в країнах з розвинутою ринковою економікою? 7. Чи змінюється предмет фінансового контролю в залежності від стадії суспільного відтворення? 8. Визначте поняття державного фінансового контролю. 9. Перелічіть суб'єкти державного фінансового контролю. 10. Які існують форми державного фінансового контролю? 11. Розкрийте сутність аудиту як незалежного фінансового контролю. 12. Визначте сутність податкового контролю та вкажіть види податкових перевірок 	Активна участь у дискусії	0,5 + 2
				Поточна контрольна робота	2

Продовження табл. 11.1

1		2		3	4		5	6
						13. Дайте визначення поняття "казначейський контроль" та назвіть основні напрями його здійснення. 14. Охарактеризуйте сутність банківського аудиту, форми його здійснення та суб'єкти проведення		
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 3. Визначення різновидів економічного контролю та його рівнево-організаційних форм в Україні Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 4. Розкриття сутності та змісту фінансового контролю. Вивчення форм і методів організації фінансового контролю. Дослідження змін предмета фінансового контролю залежно від стадії суспільного відтворення. Підготовка до контрольної роботи за темами 1 – 4	Перевірка домашніх завдань	2
КІР 1	Здатність визначати предмет, об'єкт, державного фінансового аудиту, визначати сутність, зміст й основні завдання кожної його форми, специфічні особливості їх здійснення	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст	Робота на лекції	0,5
		3	Ауд.	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття Сучасний стан та тенденції розвитку державного фінансового аудиту в Україні та світі: 1. Дайте визначення поняття "державний фінансовий аудит". 2. Назвіть основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення державного фінансового аудиту. 3. Розкрийте види державного фінансового аудиту. 4. Визначте суб'єктів державного фінансового аудиту, їх права та повноваження в Україні та світі	Активна участь у дискусії	0,5 + 2
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 5. Дослідження нормативно-правового забезпечення та суб'єктів здійснення державного фінансового аудиту. Визначення сучасних форм державного фінансового аудиту	Перевірка домашніх завдань	2

1	2	3	4	5	6			
КІР 1	Здатність визначати предмет, об'єкт контролю у ході проведення перевірки державних закупівель	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту	Робота на лекції	0,5
			Ауд.	2	Семинарське заняття	Тема семінарського заняття Проблемні питання розвитку перевірки державних закупівель в Україні: 1. Визначте поняття "перевірка державних закупівель". 2. Перелічіть основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення перевірки державних закупівель. 3. Розкрийте права та повноваження Державної фінансової інспекції як суб'єкта перевірки державних закупівель. 4. Визначте основні проблемні питання розвитку перевірки державних закупівель та шляхи їх вирішення	Активна участь у дискусії	0,5 + 2
			СРС	7	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 6. Дослідження нормативно-правового забезпечення перевірки державних закупівель. Визначення прав та повноважень ДФІ під час проведення перевірки державних закупівель. Підготовка до контрольної роботи за темами 5 – 6	Перевіркова домашня завдання	2
	Здатність визначати сутність, зміст, предмет, об'єкт та суб'єкти ревізії, її мету, завдання, принципи здійснення й класифікаційні ознаки	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст	Робота на лекції	0,5
			Ауд.	2	Семинарське заняття	Тема семінарського заняття Необхідність та значення ревізії в ринковій економіці: 1. Наведіть поняття ревізії та визначте її сутність. 2. Дайте визначення предмета та об'єкта ревізії. 3. Перелічіть функції ревізії. 4. Перелічіть принципи ревізії. 5. Наведіть класифікацію ознак ревізії. 6. Визначте завдання ревізії в сучасних умовах господарювання	Активна участь у дискусії	0,5 + 2
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 7. Дослідження та порівняння різних визначень поняття "ревізія". Розкриття змісту діяльності суб'єктів ревізії в Україні. Порівняння різних видів ревізій між собою та обґрунтування випадків їх застосування	Перевіркова домашня завдання	2

1		2	3	4		5	6
КІР 2	Здатність планувати контрольно-ревізійний процес, визначати його стадії, застосовувати методи, способи та прийоми його здійснення, отримувати необхідну інформацію; узагальнювати та реалізовувати результати контролю. Здатність здійснювати ревізію оплати праці в бюджетних установах	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності	Робота на лекції	0,5
		Ауд.	2	Семинарське заняття	"Сучасний стан організацій контрольно-ревізійної діяльності в Україні". 1. Дайте визначення контрольно-ревізійної діяльності та процедури. 2. Дайте визначення контрольно-ревізійного процесу та організації контрольно-ревізійної діяльності. 3. Визначте стадії контрольно-ревізійного процесу. 4. Перелічіть складові плану контрольно-ревізійної діяльності. 5. Перелічіть принципи планування контрольно-ревізійної діяльності. 6. Наведіть види планів у ревізії. 7. Наведіть класифікаційні ознаки документів у ревізії. 8. Наведіть класифікаційні ознаки недоброякісних документів. 9. Перелічіть ознаки підробки документів. 10. Визначте особливості процесу пізнання в ревізії. 11. Які бувають різновиди актів узагальнення результатів контролю. 12. Охарактеризуйте права та обов'язки контролерів-ревізорів, їх відповідальність	Активна участь у дискусії	0,5 + 2
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття з теми 8. Порівняння та розкриття сутності таких понять як "контрольно-ревізійна діяльність" та "контрольно-ревізійний процес". Визначення методів здійснення контрольно-ревізійної діяльності. Встановлення взаємозв'язку між різними видами планів у ревізії. Визначення послідовності ревізії документів. Розкриття змісту етапу узагальнення результатів контролю. Підготовка до контрольної роботи за темами 7 – 8	Поточна контрольна робота	2
						Перевір-кадомашніх зав-дань	2

1	2	3	4	5	6			
КІР 3	Змістовий модуль 2					66		
	Методичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організацій							
	Здатність визначати завдання контролю установ та промислових підприємств, застосовувати методичні прийоми, що дають змогу досліджувати їх фінансово-господарські операції з метою виявлення, усунення і попередження порушень використання	7	Ауд.	2	Лекція	Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах	Робота на лекції	0,5
		7	Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 1. Визначити суть порушень за операціями та методичні прийоми, джерела інформації для контролю. Завдання 2. За порушеннями і недоліками, виявленими в ситуаційній задачі, зробити відповідні записи в журналі ревізора. Завдання 3. Скласти розділ акта ревізії з виконання кошторису бюджетної установи	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5 + 2
СРС			7	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 9. Підготовка до колоквиуму. Самостійне вивчення понять "розпорядники бюджетних коштів", "бюджетне асигнування", "бюджетне зобов'язання", "бюджетне призначення", "бюджетний запит". Порівняння завдань ревізії в бюджетній установі та на промисловому підприємстві. Результати оформіть у таблицю	Колоквиум	5	
КІР 3	8	Ауд.	2	Лекція	Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій. Тема 11. Ревізія розрахунків	Робота на лекції	0,5	
		Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 4. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій, викладених у навчальних завданнях. Завдання 5. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію. Завдання 6. На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії. Завдання 7. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій, викладених у навчальних завданнях	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5 + 2	

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4	5	6		
			<p>Завдання 8. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію.</p> <p>Завдання 9. На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Розрахункові і кредитні операції")</p>				
КІР 3	Здатність застосовувати методику проведення ревізії основних засобів та нематеріальних активів	СРС	6	<p>Підготовка до занять</p> <p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 10. Самостійне опрацювання наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела інформації щодо ревізії грошових коштів. 2. Нормативні акти, якими керується ревізор піз час здійснення контролю грошових коштів. 3. Типові порушення Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. 4. Особливості контролю операцій з іноземною валютою. <p>Побудова організаційної моделі проведення ревізії касових операцій.</p> <p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 11. Визначення особливостей ревізії виконання договірних відносин із покупцями та постачальниками. Встановлення порядку здійснення ревізії розрахунків за претензіями</p>	Перевірка домашніх завдань	2	
		Ауд.	2	Лекція	Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів	Робота на лекції	0,5
		9 Ауд.	2	Практичне заняття	<p>Завдання 10. Перевірити правильність документального оформлення та обліку операцій з основними засобами і нематеріальними активами.</p> <p>Завдання 11. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень, доповнивши в разі необхідності недостатню інформацію.</p> <p>Завдання 12. На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Основні засоби і нематеріальні активи"). Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 12</p>	<p>Активна участь у виконанні практичних завдань</p> <p>Поточна контрольна робота</p>	<p>0,5 + 2</p> <p>2</p>

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4	5	6	
		СРС	6 Підготовка до занять	Самостійне опрацювання наступних питань: 1. Особливості ревізії операцій з модернізації, реконструкції основних засобів. 2. Порядок ревізії з переоцінки основних засобів. 3. Особливості ревізії операцій з нематеріальними активами. 4. Типові порушення порядку здійснення та відображення в обліку операцій з основними засобами й нематеріальними активами. Підготовка до контрольної роботи за темами 9 – 12	Перевірка домашніх завдань	2
КІР 3	Здатність застосовувати методику проведення ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями	Ауд.	2 Лекція	Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями	Робота на лекції	0,5
		Ауд.	2 Практичне заняття	Завдання 13. Перевірити правомірність здійснення операцій із запасами та правильність відображення їх в обліку. Завдання 14. Зробити висновки щодо якості проведених інвентаризацій матеріальних цінностей і відображення в обліку їхніх результатів. Завдання 15. Відобразити в журналі ревізор виявлені факти порушень чинного порядку обліку матеріальних цінностей. Завдання 16. На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Запаси")	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5 + 2
		СРС	7 Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 13. Дослідження методики ревізії малоцінних і швидкозношуваних предметів. Визначення типових порушень відображення в обліку операцій з матеріальними запасами. Побудова організаційної моделі проведення ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями	Перевірка домашніх завдань	2

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
КІР 3	Здатність застосовувати методику проведення ревізії праці та її оплати	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 14. Ревізія праці та її оплати	Робота на лекції	0,5
			Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 17. Перевірити правомірність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій. Завдання 18. За виявленими порушеннями зробити записи в журналі ревізора та визначити методи та прийоми виявлення порушень. Завдання 19. На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділі "Розрахункові і кредитні операції")	Активна участь у виконанні практичних завдань. Поточна контрольна робота	0,5 + 2 2
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 14. Визначення основних напрямів контролю оплати праці. Дослідження нормативних актів, якими керується ревізор при здійсненні контролю оплати праці. Побудова організаційної моделі проведення ревізії розрахунків з оплати праці. Підготовка до контрольної роботи за темами 13 – 14	Перевірка домашніх завдань	2
КІР 3	Здатність застосовувати методику проведення ревізії виробництва та реалізації промислової продукції	12	Ауд.	2	Лекція	Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції	Робота на лекції	0,5
			Ауд.	2	Практичне заняття	Завдання 20. Перевірити правильність розрахунків за наведеними операціями. Завдання 21. Перевірити відповідність обліку реалізації продукції чинному законодавству. Завдання 22. За виявленими фактами порушень вимог нормативних актів зробити записи в журналі ревізора. Завдання 23. На підставі інформації, відображеної в журналі ревізора, зробити записи в загальному акті ревізії (у розділах "Основна діяльність підприємства (організації)", "Доходи і витрати діяльності. Фінансові результати підприємства (організації)")	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5 + 2
			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 15. Визначення типових порушень облікових правил щодо визначення собівартості продукції, робіт (послуг). Встановлення заходів, що вживаються в разі виявлення порушень вимог чинного законодавства щодо складу витрат і калькулювання виробничої собівартості продукції, робіт (послуг)	Творче завдання	10
			Ауд.	2	Лекція	Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства	Робота на лекції	0,5

Закінчення табл. 11.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
КІР 3	Здатність застосовувати методику проведення ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства	13	Ауд.	2	Практичне заняття	<p>Завдання 24. Перевірити законність і правильність відображення в обліку операцій з формування, руху і використання чистого прибутку та інших елементів власного капіталу.</p> <p>Завдання 25. Відобразити в журналі ревізора виявлені факти порушень чинного законодавства за операціями.</p> <p>Завдання 26. Узагальнити виявлені порушення та недоліки в загальному акті ревізії (у розділах "Доходи і витрати діяльності. Фінансові результати підприємства (організації)")</p>	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5 + 2	
			СРС	7			Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 16. Визначення напрямів здійснення ревізії фінансових результатів від основної діяльності підприємства. Визначення напрямів контролю статутного фонду підприємств. Підготовка до контрольної роботи за темами 15–16	Поточна контрольна робота
	Здатність застосовувати методику проведення ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності	14	Ауд.	2	Лекція	Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності	Робота на лекції	0,5	
			Ауд.	2	Практичне заняття	<p>Завдання 27. Оцінити стан обліку, внутрішньогосподарського контролю та достовірності звітності.</p> <p>Завдання 28. Виявити недоліки в роботі бухгалтерії підприємства, узагальнити їх у загальному акті ревізії (у розділі "Стан обліку, внутрішньогосподарського контролю і звітності") та розробити заходи для оптимізації праці в бухгалтерії підприємства</p>	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5 + 2	
			СРС	6			Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття з теми 17. Дослідження порядку ревізії стану внутрішньогосподарського контролю. Вивчення типових порушень правил організації облікової і контрольної роботи. Підготовка до колоквиуму	Колоквиум
	СЕСІЯ	СРС	Ауд.		Залік				
	УСЬОГО годин				144	Загальна максимальна кількість балів із дисципліни			100
								з них	
								поточний контроль:	100,00

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота																Сума	
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	100
1,5	1,5	2,5	4,5	5	7	5	7	10	2,5	2,5	7	5	7	15	7	10	
Колоквіум								Колоквіум									
5								5									

Примітка. T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Таблиця 11.3

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Опитування на семінарських та практичних заняттях	Самостійна робота	Творчі завдання	Поточні КР	Колоквіуми	Усього
Теоретичні основи економічного контролю та організації контрольно-ревізійного процесу	Тема 1	1 тиждень	0,5	0,5	2	-	-	-	-	3
	Тема 2									
	Тема 3	2 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	2	-	7
	Тема 4									
	Тема 5	3 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	-	-	5
	Тема 6	4 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	2	-	7
	Тема 7	5 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	-	-	5
	Тема 8	6 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	2	-	7
Методичні основи ревізії діяльності підприємств, установ та організації	Тема 9	7 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	-	5	10
	Тема 10	8 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	-	-	5
	Тема 11									
	Тема 12	9 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	2	-	7
	Тема 13	10 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	-	-	5
	Тема 14	11 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	2	-	7
	Тема 15	12 тиждень	0,5	0,5	2	2	10	-	-	15
	Тема 16	13 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	2	-	7
	Тема 17	14 тиждень	0,5	0,5	2	2	-	-	5	10
Усього			7	7	28	26	10	12	10	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Вітвицька Н. С. Контроль і ревізія : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дис. / Н. С. Вітвицька, О. Е. Кузьмінська. – К. : КНЕУ, 2000. – 166 с.

2. Дікань Л. В. Внутрішньогосподарський контроль [Текст] : конспект лекцій. / Л. В. Дікань. – Х. : ХНЕУ, 2005. – 59 с.

3. Дікань Л. В. Контроль і ревізія (загальна теорія) / Л. В. Дікань. – К. : Вид. ЦУЛ, 2004. – 248 с.

4. Дікань Л. В. Контроль і ревізія : навч. посіб. / Л. В. Дікань, Н. Ф. Четова, Н. В. Синюгіна. – Х. : ІНЖЕК, 2009. – 255 с.

5. Дікань Л. В. Контроль і ревізія [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Дікань. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 327 с.
6. Кіреєв О. І. Внутрішній аудит у банку [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. І. Кіреєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 219 с.
7. Контроль і ревізія / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Бардаш, Н. М. Малюга та ін. – Житомир : ЖІТІ, 2006. – 512 с.
8. Контроль і ревізія підприємств : навч. посіб. / В. А. Лушкін, В. Д. Понікаров, І. В. Ялдин та ін. – Житомир : [б. в.], 2000. – 367 с.
9. Кривцова Т. О. Контроль і аудит у банках [Текст] : навч. посіб. / Т. О. Кривцова ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 167 с.
10. Павлюк В. В. Контроль і ревізія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Павлюк ; Макіївський економіко-гуманітарний інститут. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 195 с.
11. Понікаров В. Д. Контроль і ревізія : Теорія економічного контролю : навч. посіб. / В. Д. Понікаров. – Х. : Вид. ХДЕУ, 1999. – 92 с.
12. Понікаров В. Д. Ревізія підприємств з курсу "Контроль і ревізія" : навч. посіб. ч. 2. / В. Д. Понікаров. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2000. – 116 с.
13. Усач Б. Ф. Контроль і ревізія [Текст] : підручник. / Б. Ф. Усач. – К. : Знання, 2007. – 263 с.

12. 2. Додаткова

14. Байбекова О. О. Про систему державного управління і контролю Швеції / О. О. Байбекова // Фінансовий контроль. – 2002. – № 1. – С. 38–39.
15. Бардаш С. В. Контроль і ревізія (практикум) / С. В. Бардаш, В. А. Дерій, Н. І. Петренко. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 384 с.
16. Білуха Н. Т. Аудит / Н. Т. Білуха. – К. : Знання, КОО, 2008. – 769 с.
17. Бутинець Ф. Ф. Історія розвитку бухгалтерського обліку : навч. посіб. У 2-х частинах / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ЖІТІ, 1999. – 928 с.
18. Державний фінансовий контроль : навч.-метод. посіб. для самоств. вивч. дисц. / Н. С. Вітвицька, І. Ю. Чумакова, М. М. Коцупатрий та ін. – К. : КНЕУ, 2003. – 408 с.
19. Дерій В. А. Контроль і ревізія : курс лекцій / В. А. Дерій. – Бучач : МІФ, 2000. – 54 с.
20. Дікань Л. В. Контроль і ревізія в промисловому підприємстві [Текст] : конспект лекцій / Л. В. Дікань. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 75 с.

21. Дікань Л. В. Контроль і ревізія фінансових операцій [Текст] : навч. посіб. для самот. вивч. дисц. / Л. В. Дікань. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 231 с.
22. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах [Текст] : конспект лекцій / Л. В. Дікань. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 90 с.
23. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах [Текст] : лаборат. практикум / Л. В. Дікань. – Х. : ІНЖЕК, 2014. – 137 с.
24. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах [Текст] : підручник / Л. В. Дікань. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 405 с.
25. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах [Текст] : підручник; рекомендовано МОН / Л. В. Дікань. – 2-ге вид., доп. та перероб. – Х. : ІНЖЕК, 2013. – 288 с. – (іл. + 1 електрон. опт. диск (CD-ROM)).
26. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах [Карті] : підручник : мультимедійне інтерактивне електрон. вид. комбінованого використ. ; затв. МОН [Електронний ресурс] / Л. В. Дікань; за ред. В. С. Пономаренка ; відп. викон. І. В. Малець; кер. проекту В. М. Анохін. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – Електронний підручник ХНЕУ.
27. Жила В. Г. Ревізія та аудит / В. Г. Жила. – К. : МАУП, 1998. – 96 с.
28. Ирвин Д. Финансовый контроль / Д. Ирвин ; под ред. И. И. Елисеевой, пер. с англ. – М. : Финансы и статистика, 1998. – 256 с.
29. Козырин А. Новое законодательство о государственном финансовом контроле в Болгарии / А. Козырин // Президентский контроль. – 1996. – № 5. – С. 34–36.
30. Крамаровский Л. М. Ревизия и контроль : учебник / Л. М. Крамаровский; – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 299 с.
31. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту : підручник / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К. : Каравела, 2009. – 544 с.
32. Мазур Я. Верховная контрольная палата республики Польша (к истории вопроса) / Я. Мазур // Государство и право. – 1995. – № 6. – С. 49–51.
33. Малькова Т. Н. Древняя бухгалтерия : какой она была? / Т. Н. Малькова. – М. : Финансы и статистика, 1995. – 304 с.
34. Мамишев А. Трансформації органів контролю в епоху тоталітаризму / А. Мамишев // Фінансовий контроль. – 2003. – № 2 (15). – С. 24–26
35. Мамишев А. В. Характерні аспекти організації державного фінансового контролю за рубежом / А. Мамишев // Фінанси України. – 2003. – № 11.

36. Мельничук В. Г. Незалежний державний фінансовий контроль в Україні та досвід зарубіжних країн / В. Г. Мельничук // Фінансовий контроль. – 2002. – № 2. – С. 11–13.

37. Мурашко В. М. Контроль і ревізія діяльності підприємств промисловості України [Текст] : навч. посіб. / В. М. Мурашко. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2003. – 316 с.

38. Мурашко В. М. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності : навч. посіб. / В. М. Мурашко, Т. М. Сторожук, О. В. Мурашко; за заг. ред. П. В. Мельника. – К. : ЦУЛ, 2003. – 311 с.

39. Національні стандарти бухгалтерського обліку // Податки і бухгалтерський облік. Спецвипуск. – 2005. – № 8. – С. 34–41.

40. Осипчук Л. Л. Основи казначейської справи : навч. посіб / Л. Л. Осипчук. – К. : МАУП, 2005. – 152 с.

41. Пушкар М. С. Історія обліку та контролю господарської діяльності : навч. посіб. / М. С. Пушкар, Н. В. Гавришко, Р. В. Романів. – Тернопіль : Карт-бланш, 2003. – 223 с.

42. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 496 с.

43. Ревізія і контроль у промисловому підприємстві : навч. посіб. / В. І. Крисюк, М. М. Каленський, А. Д. Бутко та ін. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 126 с.

44. Романів М. В. Державний фінансовий контроль і аудит : навч.-метод. посіб. / М. В. Романів. – К. : ТОВ НІОС, 1998. – 224 с.

45. Сухарева Л. А. Контроль и ревизия : Практикум : учеб. пособ. / Л. А. Сухарева, С. Н. Петренко. – К. : Ника – Центр, Эльга, 2003. – 202 с.

46. Счетная палата Франции : (Из доклада Г. Миньо) // Президентский контроль. – 1999. – № 6. – С. 24–26

47. ЭКК Ф. Управление казначейства / Ф. ЭКК; пер. с франц. – Уфа : О-во "Спектр", 1992. – 111 с.

12. 3. Інформаційні ресурси

48. Бюджетний кодекс України. – Х. : Право, 2005. – 164 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sta.gov.ua.

49. Господарський кодекс України. – Х. : Фактор, 2003. – 260 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : sta.gov.ua.

50. Конституція України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

51. Методика проведення Державною фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затверджена наказом МФУ від 26.06.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

52. Методичні рекомендації щодо проведення аудиту ефективності виконання бюджетної програми, затверджені наказом Головки КРУ від 15.12.2005 р. № 444 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

53. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. N2755–VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

54. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова правління Національного банку України від 15.12.2004 р. № 637 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку № 277 від 10.08.2005 р. № 454 від 13.12.2006 р. № 252 від 29.04.2009 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

55. Порядок проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту діяльності бюджетних установ : Постанова КМУ від 31.12.2004 р. № 1777 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

56. Порядок підготовки і проведення перевірок та оформлення їх результатів : Стандарт Рахункової палати від 27.12.2004 р. № 28–6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

57. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту окремих господарських операцій : Постанова КМУ від 25.06.2014 р. № 214 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

58. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання : Постанова КМУ від 25.03.2006 р. № 361 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

59. Про аудиторську діяльність в Україні : Закон України від 07.07.2011 р. № 3610–VI (3610–17) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

60. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121–III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

61. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України (із змінами, внесеними Законом України від 2 грудня 2010 року № 2756–VI) (2756–17) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

62. Про застосування штрафних санкцій за порушення норм регулювання обігу готівки : Указ Президента України (Із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 920/2000 від 26.07.2000 р. № 802/2001 від 07.09.2001 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

63. Про затвердження Порядку проведення інспектування державною контрольно-ревізійною службою : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2006 р. № 550 (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 1618 від 16.11.2006 р. № 918 від 16.10.2008 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.

64. Про затвердження Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади : Постанова кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.

65. Про здійснення державних закупівель : Закон України від 10.04.2014 р. № 1197–VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

66. Про Концепцію застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі : Розпорядження КМУ від 14.09.2002 р. № 538–р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

67. Про оплату праці : Закон України (Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 23 січня 1997 року № 20/97–ВР, від 25 червня 2009 року № 1574–VI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://jurisconsult.net.ua>.

68. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

69. Про Рахункову палату : Закон України від 01.06.2010 р. № 2289–VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://search.ligazakon.ua>.

70. Стандарти внутрішнього аудиту. затв. наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Контроль і ревізія" за Національною рамкою кваліфікацій України

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Становлення та розвиток контролю					
Визначати основні історичні етапи розвитку контрольно-ревізійної роботи	Етапи розвитку економічної думки	1. Знання історичних передумов виникнення та розвитку контролю у світі й в Україні	1. Застосовувати історичний підхід до визначення сучасних тенденцій реалізації контрольно-ревізійної роботи	1. Донесення інформації щодо застосування сучасних організаційних схем контрольно-ревізійної роботи у західних країнах	1. Здатність самостійно узагальнювати інформацію та обґрунтовувати пропозиції щодо визначення напрямків розвитку контрольно-ревізійної діяльності в сучасних умовах
		2. Знання етапів становлення, напрямків розвитку та організаційних схем контролю; правових основ й організаційних схем контролю в зарубіжних країнах	2. Визначати особливості організації контрольно-ревізійної роботи в окремих країнах	2. Обмін інформацією щодо специфіки організації державної контрольно-ревізійної роботи в Україні в професійному середовищі	2. Відповідальність за достовірність інформації, яка призначена для розробки конкретних пропозицій із застосування контрольних заходів в Україні в сучасних умовах

1	2	3	4	5	6
Тема 2. Сутність та зміст контролю					
Визначати предмет, об'єкт і суб'єкти контролю та обирати спеціальні методи й прийоми контролю	Сутність понять: "об'єкт", "суб'єкт", "метод", "принцип". Загальнонаукові методи пізнання	1. Сутності економічного контролю, його різновидів, предмету, об'єктів, суб'єктів, методів та прийомів контролю	1. Обирати та застосовувати відповідні методи й прийоми контролю залежно від його різновидів	1. Здатність обґрунтувати власну позицію щодо організації контрольних дій на визначеному підконтрольному об'єкті	1. Самостійність у прийнятті рішення щодо застосування конкретних методів та прийомів контролю
		2. Знання функцій, принципів та класифікаційних ознак економічного контролю; складу, структури та повноважень державних органів економічного контролю	2. Дотримуватись принципів економічного контролю в процесі виконання контрольних заходів	2. Взаємодія з державними органами економічного контролю під час виконання функціональних обов'язків	2. Відповідальність за ефективне виконання професійних обов'язків
Тема 3. Сутність та зміст економічного контролю					
Визначати предмет, об'єкт, функції і завдання економічного контролю та обирати його спеціальні методи й прийоми	Сутність поняття "контроль" та його різновиди	1. Знання сутності і змісту економічного контролю, його основних завдань, функцій, рівнево-організаційних форм	1. Визначати об'єкти та форми проведення економічного контролю на відповідних рівнях	1. Уміння отримувати інформацію під час виконання обов'язків і повноважень на різних рівнях контролю	1. Відповідальність за якість виконання функціональних обов'язків і наданих повноважень

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Класифікація фінансового контролю					
Надавати загальну характеристику фінансового контролю. Визначати сутність, зміст й основні завдання кожного з різновидів фінансового контролю та специфічні особливості здійснення	Сутність поняття "контроль"	1. Знання сутності і змісту фінансового контролю, його основних завдань, функцій, класифікаційних ознак	1. Визначати об'єкти та форми проведення фінансового контролю на відповідних рівнях	1. Уміння отримувати інформацію під час виконання обов'язків і повноважень на різних рівнях контролю	1. Відповідальність за якість виконання функціональних обов'язків і наданих повноважень
	Різновиди поняття "контроль"	2. Знання сутності аудиту, податкового, бюджетного, казначейського, банківського контролю; повноваження окремих контролюючих органів їх функції, права й обов'язки	2. Застосовувати конкретні різновиди фінансового контролю з урахуванням специфіки під контрольного об'єкта	2. Професійна взаємодія з окремими спеціалістами контролюючих органів у разі виявленні порушень	2. Самостійність обґрунтування пропозицій щодо усунення порушень
Тема 5. Державний фінансовий аудит: сутність та зміст					
Визначати предмет, об'єкт, державного фінансового аудиту, визначати сутність, зміст й основні завдання кожної його форми, специфічні особливості їх здійснення	Сутність поняття "державний фінансовий контроль" та його форми	1. Знання сутності і змісту державного фінансового аудиту, його основних завдань, функцій, форм	1. Визначати об'єкти та форми проведення державного фінансового аудиту	1. Уміння отримувати інформацію у ході виконання обов'язків і повноважень під час проведення державного фінансового аудиту	1. Відповідальність за якість виконання функціональних обов'язків і наданих повноважень

1	2	3	4	5	6
Тема 6. Перевірка державних закупівель як форма державного фінансового аудиту					
Визначати предмет, об'єкт контролю у ході проведення перевірки державних закупівель	Сутність поняття "державний фінансовий контроль" та його форми	1. Знання сутності і змісту перевірки державних закупівель, її основних завдань та функцій	1. Визначати об'єкти контролю у ході проведенні перевірки державних закупівель	1. Уміння отримувати інформацію у ході виконанні обов'язків і повноважень під час проведення перевірки державних закупівель	1. Відповідальність за якість виконання функціональних обов'язків і наданих повноважень
Тема 7. Інспектування в формі ревізії: поняття і зміст					
Визначати сутність, зміст, предмет, об'єкт та суб'єкти ревізії, її мету, завдання, принципи здійснення й класифікаційні ознаки	Сутність поняття "державний фінансовий контроль" та його форми	1. Знання відмінностей між ревізією та інспектуванням", сутності, змісту, функцій та принципів її проведення, а також класифікаційних ознак ревізій. 2. Розуміння мети та завдань ревізій, особливостей її проведення за завданням правоохоронних органів, нормативно-законодавчої бази щодо здійснення інспектування	1. Визначати предмет, об'єкт та суб'єкти ревізії, дотримуватись принципів її проведення. 2. Формулювати мету й визначати завдання ревізії. Застосовувати положення нормативних документів, що регламентують порядок її проведення	1. Формування об'єктивної інформації в процесі здійснення ревізії, для відображення її в акті ревізії. 2. Здатність до налагодження ефективної комунікації під час проведення ревізій за завданням правоохоронних органів	1. Здатність самостійно узагальнювати інформацію та розробляти відповідні заходи. 2. Відповідальність за обґрунтування незалежних висновків за результатами ревізій проведених за завданням правоохоронних органів

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Організація контрольно-ревізійної діяльності					
Планувати контрольно-ревізійний процес, визначати його стадії, застосовувати методи, способи та прийоми його здійснення, отримувати необхідну інформацію; узагальнювати та реалізовувати результати контролю	Сутність понять: "контроль", "план", "планування". Розуміння підходів до планування	1. Знання порядку організації контрольно-ревізійного процесу, принципів його планування й застосовувати методи, способи та прийоми його проведення	1. Організовувати контрольно-ревізійний процес, скласти плани ревізії з дотриманням відповідних принципів; застосовувати найбільш ефективні методи, способи та прийоми проведення ревізій	1. Доведення плану здійснення контрольних заходів із застосуванням конкретних прийомів та способів до членів ревізійної бригади	1. Здатність самостійно узагальнювати інформацію та обґрунтовувати пропозиції щодо усунення виявлених порушень
		2. Знання прав, обов'язків та відповідальності контролера-ревізора, ознак недоброякісності документів, порядку та форми складання підсумкових документів	2. Виконувати свої професійні обов'язки в межах законодавчо наданих повноважень щодо здійснення ревізії та оформлення її результатів	2. Обмін інформацією всередині ревізійної бригади в процесі здійснення ревізії та під час складання акту ревізії	2. Відповідальність за достовірність інформації, на основі якої розробляються заходи із усунення порушень та за реалізацію результатів контролю

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах					
Завдання контролю установ та промислових підприємств, застосовувати методичні прийоми, що дають змогу досліджувати їх фінансово-господарські операції з метою виявлення, усунення і попередження порушень використання бюджетних ресурсів	Сутність понять: "бюджетна установа", "підприємство"	1. Знання понять "власність", "користування", "розпорядження" "бюджетна установа", "промислове підприємство"	1. Визначати завдання контролю бюджетних установ та промислових підприємств	1. Здатність обґрунтувати власну позицію щодо визначення завдань контролю бюджетних установ чи промислових підприємств	1. Здатність до самостійного узагальнення інформації, отриманої в ході перевірки та обґрунтування висновків
		2. Знання принципів і особливостей проведення ревізії в бюджетних установах та на промислових підприємствах	2. Застосовувати відповідні методичні прийоми контролю для всебічного, повного і об'єктивного дослідження фінансово-господарських операцій	2. Здатність до спілкування з управлінським та обліковим персоналом у процесі дослідження фінансово-господарських операцій	2. Самостійність у ході вибору методичних прийомів для якісного здійснення ревізій бюджетних установ та промислових підприємств
Тема 10. Ревізія касових і банківських операцій					
Здійснювати ревізію касових і банківських операцій	Сутність понять: "каса", "грошові кошти", "касова дисципліна". Знання плану рахунків бухгалтерського обліку	Знання законодавчої та нормативної бази та методичних рекомендацій з проведення ревізії касових та банківських операцій	Проводити перевірку дотримання касової дисципліни підприємств та організацій, ревізію грошових коштів у касі та операцій із грошовими коштами на рахунках у банку, ревізію операцій з цінними паперами	Уміння спілкуватись з управлінським та обліковим персоналом під час збирання інформації щодо здійснення касових і банківських операцій	Відповідальність за достовірність інформації, на базі якої розробляються конкретні заходи із усунення виявлених порушень

1	2	3	4	5	6
Тема 11. Ревізія розрахунків					
Здатність застосовувати методику проведення ревізії розрахунків	Сутність понять: "розрахунки". Знання плану рахунків бухгалтерського обліку	Знання нормативно-законодавчої бази та методики проведення ревізії розрахунків	Застосовувати методичні прийоми контролю розрахунків, проведення контролю розрахунків із підзвітними особами, з постачальниками, покупцями та замовниками й ревізії розрахунків за претензіями та відшкодування матеріальних збитків	Професійна взаємодія з окремими спеціалістами в процесі проведення ревізії розрахунків	Самостійність обґрунтування пропозицій щодо усунення виявлених порушень
Тема 12. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів					
Застосовувати методику проведення ревізії основних засобів та нематеріальних активів	Сутність понять: "основні засоби". Знання плану рахунків бухгалтерського обліку, методів нарахування амортизації	Знання законодавчо-нормативних актів, завдань та методики проведення ревізії основних засобів та нематеріальних активів	Здійснювати інвентаризацію основних засобів та нематеріальних активів; перевіряти витрати на ремонт та поліпшення основних засобів, застосовувати методи нарахування амортизації	Взаємодіяти в професійному середовищі під час збирання інформації щодо порядку здійснення операцій з основними засобами та нематеріальними активами	Здатність самостійно узагальнювати інформацію та обґрунтовувати пропозиції із усунення недоліків та порушень виявлених у ході здійснення операцій з основними засобами та нематеріальними активами

1	2	3	4	5	6
Тема 13. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями					
Здатність застосовувати методику проведення ревізії операцій із товарно-матеріальними цінностями	Сутність понять: "ТМЦ", "інвентаризація". Знання плану рахунків бухгалтерського обліку	Знання завдань, джерел інформації, нормативних актів і методики проведення ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями	Застосовувати методи збирання інформації; проведення інвентаризації ТМЦ, перевірки стану збереження ТМЦ та складського господарства; перевірки порядку використання сировини і матеріалів у виробництві	Взаємодіяти в професійному середовищі у ході збирання інформації щодо порядку здійснення операцій з товарно-матеріальними цінностями	Здатність до самостійного узагальнення й систематизації матеріалів ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями в підсумкових документах
Тема 14. Ревізія праці та її оплати					
Застосовувати методику проведення ревізії праці та її оплати	Сутність поняття "заробітна плата". Знання плану рахунків бухгалтерського обліку, порядку нарахування заробітної плати	Знання мети, завдань, джерел інформації, нормативних актів; основних етапів та порядку здійснення ревізії праці та її оплати	Отримувати та обробляти інформацію; визначати та застосовувати відповідні методи контролю обліку окремого складу, оплати праці та розрахунків за страхуванням	Професійна взаємодія з персоналом підконтрольного об'єкта в процесі проведення ревізії праці та її оплати	Здатність самостійно узагальнювати й систематизувати матеріали ревізії праці та її оплати, вносити пропозиції та рекомендації щодо реалізації її результатів

1	2	3	4	5	6
Тема 15. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції					
Застосовувати методику проведення ревізії виробництва та реалізації промислової продукції	Знання плану рахунків бухгалтерського обліку, порядку формування собівартості готової та реалізованої продукції	Знання мети, завдань, нормативних актів; джерел інформації, основних етапів та порядку здійснення ревізії виробництва та реалізації промислової продукції	Застосовувати відповідні методи ревізії виробництва та реалізації промислової продукції	Обмін інформацією в професійному середовищі щодо порядку здійснення ревізії виробництва та реалізації промислової продукції	Здатність до узагальнення інформації та обґрунтування заходів із усунення порушень, виявлених у процесі ревізії виробництва та реалізації промислової продукції
Тема 16. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства					
Застосовувати методику проведення ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства	Сутність поняття "власний капітал". Знання складових власного капіталу, плану рахунків бухгалтерського обліку	Знання законодавчо-нормативних актів, завдань джерел інформації, особливостей проведення ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства	Визначати та застосовувати відповідні методи ревізії правильності оцінки отриманих доходів і визначення прибутку (збитку); фінансового стану підприємства; операцій із формування та зміни статутного капіталу	Організація взаємодії з персоналом підконтрольного об'єкта у ході збирання інформації в процесі ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства	Відповідальність за достовірність інформації, на основі якої складено акт ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства

1	2	3	4	5	6
Тема 17. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності					
Застосовувати методику проведення ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності	Сутність понять: "бухгалтерський облік, "фінансова звітність"	Знання законодавчо-нормативних актів, задач, джерел інформації, та методики проведення ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності	Застосування методів збирання інформації; проведення перевірки відповідності синтетичного та аналітичного обліку, достовірності фінансової звітності, стану внутрішньо-господарського контролю	Обмін інформацією в професійному середовищі в процесі дослідження стану бухгалтерського обліку і звітності з метою підвищення якості проведення ревізії	Здатність самостійно узагальнювати та систематизувати матеріали дослідження, здійснювати контроль щодо реалізації результатів ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності, зазначених в акті

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Програма навчальної дисципліни.....	9
4. Структура навчальної дисципліни.....	18
5. Теми та плани семінарських занять.....	19
6. Теми практичних занять.....	23
6.1. Приклади типових практичних завдань за темами.....	27
7. Самостійна робота студентів.....	33
7.1. Контрольні запитання для самодіагностики.....	39
8. Індивідуально-консультативна робота.....	46
9. Методи навчання.....	46
10. Методи контролю.....	52
11. Розподіл балів, які отримують студенти.....	57
12. Рекомендована література	69
12.1. Основна	69
12.2. Додаткова.....	70
12.3. Інформаційні ресурси.....	72
Додатки.....	75

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОНТРОЛЬ І РЕВІЗІЯ"
для студентів напряму підготовки
6.030509 "Облік і аудит"
усіх форм навчання**

Самостійне електронне текстове мережне видання

Укладачі: **Дікань** Лариса Василівна
Кожушко Ольга Вікторівна
Кривцова Тетяна Олександрівна

Відповідальний за випуск *Дікань Л. В.*

Редактор *Лященко О. Г.*

Коректор *Ковальчук М. А.*

План 2015 р. Поз. № 98 ЕВ. Обсяг 86 с.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Леніна, 9-А

---

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*